

Mtu Aliyekuwa Mungu

Randolph Dunn

Kauli ya Rais

BibleWay Publishing ni huduma ya Biblia isiyo ya faida. Lengo lake kuu ni tovuti na vitabu vya kidijitali vya Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia. Kusudi la IBKI ni kufanya masomo ya Biblia yapatikane kwa yeyote anayetaka kujifunza zaidi kuhusu Mungu na mapenzi Yake. Wanafunzi HAWATAKIWI kuhudhuria Taasisi ili kupata cheti au diploma. Masomo haya yanaweza kusomwa mtandaoni au darasani, kwa Zoom, kupakuliwa kwa vifaa vya kidijitali, kutumwa kwa barua pepe, kuchapishwa, au kutumiwa na watu binafsi, vikundi, au makanisa katika huduma yao ya uinjilisti. IBKI si taasisi iliyoidhinishwa.

Tunapendekeza kwamba usome Biblia yako ili kujua usahihi wa yale yanayosemwa katika masomo haya au kutoka kwa chanzo kingine chochote. "Maoni" yaliyotolewa katika masomo ya Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Kibiblia (IBKI) ni maoni ya waandishi au wakusanyaji. Mara nyingi maoni hupata njia katika masomo ya sauti, video, na magazeti, pamoja na maelezo ya Biblia; na, katika mafundisho ya wahubiri, wahudumu, wachungaji, makuhani, na marabi.

Unapaswa kuthibitisha kila mara maoni, maoni, na mafundisho yote ya haya kwa kuwa ni wajibu WAKO kutafuta, kujua na kufanya mapenzi ya Mungu.

Ili kujua ukweli wa fundisho lolote, soma tafsiri mbalimbali za Biblia, na usome kamusi na kamusi za Biblia ili ujifunze maana ya maneno au misemo isiyojulikana. Kuwa mwangalifu na ufafanuzi wowote wa kamusi, kwani kamusi hutoa maana ya maneno na vifungu vya maneno kutoka lugha asili hadi matumizi ya sasa.

Maana ya maneno na vishazi hubadilika kadri muda unavyopita. Pia, maneno mengi ya Kigiriki yanaweza kutafsiriwa katika neno moja, ambalo linaweza kupotosha maana ya asili.

Na umruhusu Mungu akuongoze katika kujifunza Neno Lake Takatifu, Biblia.

IBKI hutoa ruhusa ya kupakua na kutoa tena kwa madhumuni yasiyo ya kibiashara masomo yao kwa ujumla. Jisikie huru kushiriki lakini si kuuza, kubadilisha, au kutoza vitabu au masomo.

Randolph Dunn, Rais

Wasiliana nasi: info.IBKI.english@gmail.com

Tovuti: thebiblewayonline.com/IBKI-English.html

Mtu Ambaye Alikuwa Mungu

Utangulizi

"Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi. Nayo nchi ilikuwa ukiwa, tena utupu, na giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, na Roho wa Mungu alikuwa akitulia juu ya maji." (Mwanzo 1:1-2) "Hapo mwanzo kulikuwako Neno." (Yohana 1:1) "Kisha Mungu akasema, 'Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu.'" (Mwanzo 1:26) Neno "Mungu" lilitafsiriwa kutoka katika neno la Kiebrania. 'Elohiym wingi waEl, lakini wao pia ni mmoja "Baba na mimi tu umoja." (Yohana 10:30) Ni lazima viumbe hao wa kiroho wawepo kabla ya kuziumba mbingu na dunia pamoja na viumbe vyake vyote vilivyo hai, wanyama na mimea. Kisha wakamfanya mtu kutokana na yale waliyoyazungumza akawa katika sura yao.

Kulingana na mtume Yohana "Neno" alikuwa pamoja na Mungu na alikuwa Mungu. Neno alifanyika mwili akakaa kati ya mwanadamu. Yohana Mbatizaji alimtaja kama "Mwana-Kondoo wa Mungu" azichukuaye dhambi.

Ni ufunuo wa kutisha jinsi gani, yule kiumbe wa roho, Uungu - Muumba wa vitu vyote, atajitoa Mwenyewe kama dhabihu ya upatanisho ili kuwatakasa wale Waliowaumba kwa sura yao na kuweka umilele mioyoni mwao. "Pia ameweka umilele katika mioyo ya watu; lakini hawawezi kufahamu kile ambacho Mungu amefanya tangu mwanzo hadi mwisho." (Mhu 3:11-12) Wale wanaomtumaini na kumtii wanaahidiwa uzima wa milele pamoja Naye ikiwa wataendelea kuishi kwa imani ya utii wakiwa makuhani ili kumtumikia.

Jedwali la Yaliyomo

Uungu

Unabii

Kuzaliwa na Maisha ya Awali ya Yesu

Kukua Katika Kibali cha Mungu na Mwanadamu

Kufanya Mapenzi ya Baba

Mwanzo wa Huduma ya Kristo

Sadaka ya Upatanisho

Maagizo kwa Mitume

Kupaa na Kuja Mara ya Pili

Ombi la Kristo

Kauli Kuhusu Mtu Ambaye Alikuwa Mungu

Nyongeza A - Unabii

Kiambatisho B - Miujiza

Nyongeza C – Mungu/Nembo/Majadiliano ya Neno

Sura ya 1

Uungu

“Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi. Nayo nchi ilikuwa ukiwa, tena utupu, na giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, na Roho wa Mungu alikuwa akitulia juu ya maji.”(Mwanzo 1:1-2)

“Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Yeye alikuwa pamoja na Mungu, hapo mwanzo. Kwa yeye vitu vyote viliumbwa; pasipo yeye hakikufanyika chochote kilichofanyika.” ... “Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu.” (Yohana 1:1-3; 14)

Maoni: "Neno" (Logos) alikuwa na "Mungu" (Theós) katika uumbaji wao. Lakini Logos kuwa "mwili" (Sarx mwanadamu) na kuishi kati ya mwanadamu ili kuwa dhabihu kamilifu na pekee ambayo inaweza kuondoa dhambi na kupatanisha mwanadamu na Mungu.

“Kwa maana wako watatu washuhudia mbinguni, Baba, na Neno, na Roho Mtakatifu, na watatu hawa ni umoja. Tena wako watatu washuhudia duniani, Roho, na maji, na damu; na watatu hawa hupatana kwa umoja.” (1 Yohana 5:7-8)

Maoni: Aya hizi mbili zinaonekana kuunga mkono "Nadharia ya Utatu." Hata hivyo, "Inapaswa kuzingatiwa kwamba "hakuna ushahidi wa uhakika wa usomaji huu katika hati yoyote ya Kigiriki hadi miaka ya 1500" (Dr. Daniel B. Wallace, Tatizo la Maandishi katika 1 Yohana 5:7-8). Imeelezwa kwa urahisi -- haipo kabisa katika hati zote za awali za Kigiriki za Agano Jipya. Dk. kukosa katika hati zote za awali za Kigiriki.” zianet.com/maxey/reflx379.htm) Hili limejadiliwa zaidi katika Kiambatisho C.

“Lile lililokuwako tangu mwanzo, tulilolisikia, tuliloliona kwa macho yetu, tulilolitazama na kuligusa kwa mikono yetu (asili ya mwanadamu), kwa habari ya neno la uzima—uhai ulidhihirishwa, nasi tumeuona, na kuushuhudia na kuwatangazia ninyi uzima wa milele, uliokuwa kwa Baba, ukadhihirishwa kwetu; hayo tuliyoyaona na kuyasikia, twautangazia nanyi pia; na ushirika wetu ni pamoja na Baba, na pamoja na Mwanawe Yesu Kristo.” (1 Yohana 1:1-4)

Maoni: Kwa hiyo, “Mungu,” “Neno” na “Roho” zilikuwepo katika uumbaji. Kwa hiyo, mtu anaweza kuhitimisha kutokana na mistari hii michache tu kulikuwa na “Miungu” watatu au mmoja katika maumbo matatu – Mungu, Neno, na Roho. Kwa hivyo, kwa vile viumbe vya roho na muumba wa vitu vyote vinaweza kudhihirika katika vitu vya uumbaji Wake ili mwanadamu aweze kuelewa. Kwa mfano:

“BWANA akamtoka Ibrahimu karibu na miti mikubwa ya Mamre, alipokuwa ameketi mlangoni pa hema yake wakati wa hari ya mchana. Abrahamu akainua macho akaona watu watatu wamesimama karibu. Alipowaona, akatoka haraka kutoka kwenye mwingilio wa hema yake ili kuwalaki, akainama mpaka nchi.”(Mwanzo 18:1-2)

“Basi Musa alikuwa akilichunga kundi la Yethro mkwewe, kuhani wa Midiani, akaliongoza kundi upande wa mbali wa jangwa, akafika Horebu, mlima wa Mungu. Huko malaika wa Bwana akamtokea katika miali ya moto kutoka ndani ya kijiti. Musa aliona kwamba kile kijiti kilikuwa kinawaka moto hakikuteketea. Kwa hiyo, Musa akawaza, 'Nitapita na kuona maono haya ya ajabu - kwa nini kijiti hakiteketei.' Bwana alipoona ya kuwa amekwenda kutazama, Mungu('Elohiym) akamwita kutoka ndani ya kijiti, 'Musa! Musa!' na Musa akasema, ‘Mimi hapa.’” Kwa hiyo, Mungu alijidhihirisha katika kile kijiti kinachowaka moto.” (Kut 3:1-4)

Balaamu akaamka asubuhi, akatandika punda wake, akaenda pamoja na wakuu wa Moabu. Lakini Mungu alikasirika sana alipokwenda, na malaika wa Bwana akasimama njiani ili kumpinga. Balaamu alikuwa amepanda punda wake, na watumishi wake wawili walikuwa pamoja naye. Yule punda alipomwona malaika wa BWANA amesimama njiani akiwa na upanga wazi mkononi mwake, akaiacha njia akaenda shambani. Balaamu alimpiga ili kumrudisha njiani. Kisha malaika wa Bwana akasimama katika njia nyembamba kati ya mashamba mawili ya mizabibu, yenye kuta pande zote mbili. Yule punda alipomwona malaika wa Mwenyezi-Mungu, alijisonga karibu na ukuta, akauponda mguu wa Balaamu. Kwa hiyo, akampiga tena. Kisha malaika wa Bwana akaenda mbele akasimama mahali pembamba, pasipo nafasi ya kugeuka, kulia au kushoto. Yule punda alipomwona malaika wa BWANA, akajilaza chini ya Balaamu; naye akakasirika, akampiga kwa fimbo yake. Ndipo Mwenyezi-Mungu akakifunua kinywa cha yule punda, naye akamwambia Balaamu, “Nimekutendea nini hata ukanipiga mara tatu hizi? (Hesabu 22:21-28)

Mungu pia alijidhihirisha tena kwa namna ya kidole cha mkono akiandika ukutani huko Babeli mbele ya Mfalme Belshaza. (Danieli 5:5)

Sura ya 2

Unabii Kuhusu Yesu, Mwana wa Mungu Aliye Hai

Kuna unabii mwingi wa Agano la Kale kuhusu Yesu. Lakini kuna uwezekano gani wa kufanya utabiri 25 tu kuhusu mtu ambaye angezaliwa miaka mingi baadaye na kuwa na utabiri huo kuwa kweli?

Dk. Hawley O. Taylor ametoa jibu hili: Ikiwa matukio yaliyotabiriwa kwa ajili ya Masihi wa Israeli ambaye angekuja, basi uwezekano wa jumla kwamba matukio yote yangepata utimizo wake katika mtu mmoja ungekuwa milioni 33. Hata kama unabii kuhusu kuzaliwa na bikira utaondolewa, idadi inabaki kuwa kubwa kiasitronomia. Ni kubwa sana kudhani kuwa hii ilitokea kwa bahati mbaya!

Hapa kuna unabii chache tu na utimizo wake. Kauli ya Dk. Taylor imetolewa katika Nyongeza A kabla ya orodha ya zaidi ya unabii 60 na utimizo wake.

Yeremia 23:5- Tazama, siku zinakuja, asema BWANA, nitakapomwinulia Daudi Chipukizi la haki, naye atamiliki kama mfalme, na kutenda kwa hekima, naye atafanya hukumu na haki katika nchi.

Mathayo 1:1"Hii ni kumbukumbu ya maisha ya Isa, Masihi, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahim."

Luka 3:23-38- Luka alifuatilia nasaba ya Yesu kurudi nyuma kupitia kwa Daudi hadi kwa Adamu.

Zekaria 9:9 -"Furahi sana, Ee binti Sayuni! Piga kelele, Ee binti Yerusalemu! Tazama, mfalme wako anakuja kwako; ndiye mwenye haki, mwenye wokovu, ni mnyenyekevu, amepanda punda, juu ya mwana-punda, mtoto wa punda."

Mathayo 21:6-7Wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyowaagiza, wakamleta punda na mwana-punda, wakaweka mavazi yao juu yao; naye akaketi juu yake."

Isaya 53:5– "Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu; adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake; na kwa kupigwa kwake sisi tumepona."

Mathayo 27:26– "Kisha akawafungulia Baraba; lakini Yesu alimpiga mijeledi, akamtoa ili asulibiwe."

Isaya 53:7– "Alionewa, aliteswa, lakini hakufungua kinywa chake; kama mwana-kondoo apelekwaye machinjoni, na kama vile kondoo anyamazavyo mbele ya wakata manyoya yake, vivyo hivyo hakufungua kinywa chake."

Mathayo 27:12-14"Yesu alipokuwa akishutumiwa na makuhani wakuu na wazee, hakujiibu neno. Ndipo Pilato akamwuliza, Husikii ni mashitaka mangapi wanayoleta juu yako? Lakini Yesu hakujiibu hata kidogo, hata gavana akashangaa sana."

Isaya 53:9"Nao wakamfanyia kaburi pamoja na waovu, na pamoja na tajiri katika kufa kwake, ingawa hakutenda jeuri, wala hapakuwa na hila kinywani mwake."

Mathayo 27:57-59"Baadaye jioni hiyohiyo, tajiri mmoja alifika kutoka Arimathaya. Jina lake lilikuwa Yosefu, na alikuwa amekuwa mfuasi wa Yesu. Akamwendea Pilato akaomba apewe mwili wa Yesu, naye Pilato akaamuru ufanyike. Kwa hiyo, Yosefu akauchukua mwili huo na kuufunga kwa sanda safi ya kitani. Kisha akaiweka katika kaburi lake jipya alilokuwa amechonga kwenye mwamba. Baada ya kuvingirisha jiwe kubwa kwenye mlango wa kaburi, akaondoka."

Isaya 61:1-2-Roho ya BWANA i juu yangu, kwa sababu BWANA amenitia mafuta; amenituma kuwahubiri walioonewa habari njema, na kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na waliofungwa kufunguliwa kwa giza; kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa.

Luka 4:16-19; 21– "Akafika Nazareti, hapo alipolelewa; na kama ilivyokuwa desturi yake aliingia katika sinagogi siku ya sabato, akasimama ili asome. Naye akakabidhiwa kitabu cha nabii Isaya. Akakifunga kile kitabu, akakuta mahali palipoandikwa;

'Roho wa Bwana yu juu yangu, Kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini Injili. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaacha huru waliosetwa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa.

"Leo Maandiko haya yametimia masikioni mwenu."

Sura ya 3

Kuzaliwa na Maisha ya Awali ya Yesu

Mungu kupitia nabii Isaya alisema "Bwana mwenyewe atawapa ishara: Bikira atachukua mimba naye atazaa mwana, naye atamwita Imanueli." (Isaya 7:14)

Mungu hakujidhihirisha kuwa Masihi aliyeahidiwa, badala yake alikuja katika umbo la mwanadamu kwa tendo la Roho wa Mungu.

"Mwezi wa sita, Mungu alimtuma malaika Gabrieli mpaka Nazareti, mji wa Galilaya, kwa mwanamwali bikira aliyekuwa ameposwa na mtu jina lake Yosefu, wa ukoo wa Daudi. Jina la bikira huyo lilikuwa Mariamu. Malaika akamwendea, akamwambia, "Salamu, uliyepewa neema! Bwana yu pamoja nawe." Mariamu alifadhaika sana kwa maneno yake, akawaza ni salamu ya namna gani hii? Lakini malaika akamwambia, "Usiogope, Mariamu, umepata neema kwa Mungu. Utachukua mimba nawe utamzaa mtoto mwanamume, nawe utamwita jina lake Yesu. Huyo atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Aliye Juu Zaidi. Bwana Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi, baba yake, naye atatawala juu ya nyumba ya Yakobo milele, ufalme wake hautakuwa na mwisho." "Hili litakuwaje," Mariamu alimwuliza malaika, "maana mimi ni bikira? Malaika akajibu, "Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, na nguvu zake Aliye juu zitakufunika kama kivuli. Kwa hiyo, hicho kitakatifu kitakachozaliwa kitaitwa Mwana wa Mungu."(Luka 1:26-35)

"Siku hizo Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote wa ulimwengu wa Kirumi wahesabiwe. (Hii ndiyo sensa ya kwanza iliyofanyika wakati Kirenio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Siria.) Kila mtu akaenda mji wake mwenyewe kuandikishwa. Kwa hiyo, Yosefu pia alipanda kutoka mji wa Nazareti katika Galilaya mpaka Yudea, mpaka Bethlehemu mji wa Daudi, kwa sababu yeye ni wa mbari na ukoo wa Daudi. Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Mariamu, ambaye alikuwa ameposwa naye na alikuwa anatarajia mtoto. Wakiwa huko, wakati ukafika wa mtoto kuzaliwa, naye akamzaa mzaliwa wake wa kwanza, mwana. Akamfunga sanda, akamlaza horini, kwa sababu hawakupata nafasi katika nyumba ya wageni."(Luka 2:1-7)

"Mariamu mama yake alikuwa ameposwa na Yosefu, lakini kabla hawajakutana pamoja

alionekana ana mimba kwa uweza wa Roho Mtakatifu. Kwa sababu Yosefu mume wake alikuwa mtu mwadilifu na hakutaka kumwaibisha hadharani, alikuwa na nia ya kumtaliki kimya kimya. Lakini alipokwisha kufikiri hayo, malaika wa Bwana akamtokea katika ndoto, akasema, Yusufu, mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Mariamu mke wako, kwa maana mimba yake ni ya Roho Mtakatifu. Atazaa mwana, nawe utamwita jina lake Yesu, kwa maana yeye ndiye atakayewaokoa watu wake na dhambi zao. Hayo yote yalitukia ili lile Bwana alilosema kwa njia ya nabii litimie: “Bikira atachukua mimba naye atamzaa mwana, nao watamwita Imanueli, maana yake, Mungu pamoja nasi.” (Mathayo 1:18-23) Rejea Nyongeza A kwa unabii.

Kuzaliwa

“Siku hizo Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote wa ulimwengu wa Kirumi wahesabiwe. (Hii ndiyo sensa ya kwanza iliyofanyika wakati Kirenio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Siria.) Kila mtu akaenda mji wake mwenyewe kuandikishwa. Kwa hiyo, Yosefu pia alipanda kutoka mji wa Nazareti katika Galilaya mpaka Yudea, mpaka Bethlehemu mji wa Daudi, kwa sababu yeye ni wa mbari na ukoo wa Daudi. Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Mariamu, ambaye alikuwa ameposwa naye na alikuwa anatarajia mtoto. Wakiwa huko, wakati ukafika wa mtoto kuzaliwa, naye akamzaa mzaliwa wake wa kwanza, mwana. Akamfunga sanda, akamlaza horini, kwa sababu hawakupata nafasi katika nyumba ya wageni.” (Luka 2:1-7)

Kutoroka kwenda Misri

“Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethlehemu ya Yudea, wakati wa Mfalme Herode, mamajusi kutoka mashariki walifika Yerusalemu na kuuliza, ‘Yuko wapi yeye aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Tuliiona nyota yake mashariki na tumekuja kumwabudu.’ Mfalme Herode aliposikia hayo alifadhaika, na Yerusalemu yote pamoja naye.” (Mathayo 2:1-3)

“Nao wakiisha kuonywa katika ndoto wasirudi kwa Herode, wakarudi katika nchi yao kwa njia nyingine. Walipokwisha kwenda zao, malaika wa Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto. ‘Ondoka,’ akasema, “mchukue mtoto na mama yake mkimbilie Misri. Kaa huko mpaka nikuambie, kwa maana Herode anataka kumtafuta mtoto ili amwue.” (Mathayo 2:12-13)

Kurudi Nyumbani Nazareti

“Baada ya kufa kwa Herode, malaika wa Bwana alimtokea Yosefu katika ndoto huko Misri, akamwambia, Ondoka, umchukue mtoto na mama yake, uende mpaka nchi ya Israeli, kwa maana wale waliotaka kuua mtoto wamekufa. Basi, akainuka, akamchukua mtoto na mama yake, akaenda katika nchi ya Israeli. Lakini aliposikia kwamba Arkelao anatawala katika Uyahudi mahali pa Herode baba yake, aliogopa kwenda huko. Naye akiisha kuonywa katika ndoto, akaondoka, akaenda wilaya ya Galilaya, akaenda akakaa katika mji uitwao Nazareti. Hivyo likatimia neno lililonenwa kupitia manabii: “Ataitwa Mnazareti.” (Mathayo 2:19-23)

Vijana

“Kila mwaka wazazi wake walikwenda Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya Pasaka. Alipokuwa na

umri wa miaka kumi na miwili, walikwea kwenda kwenye Sikukuu kama ilivyokuwa desturi. Sikukuu ilipokwisha, wazazi wake walipokuwa wakirudi nyumbani, mtoto Yesu alibaki Yerusalemu, lakini wao hawakujua. Wakifikiri yuko pamoja nao, wakasafiri kwa siku moja. Kisha wakaanza kumtafuta kati ya jamaa na marafiki zao. Walipomkosa, walirudi Yerusalemu kumtafuta. Baada ya siku tatu wakamkuta Hekaluni, ameketi kati ya walimu, akiwasikiliza na kuwauliza maswali. Kila mtu aliyemsikia alistaajabia ufahamu wake na majibu yake. Wazazi wake walipomwona walistaajabu. Mama yake akamwambia, Mwanangu, mbona umetutenda hivi? Baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta kwa hamu sana'. 'Kwa nini ulikuwa unanitafuta?' Aliuliza. 'Je, hamkujua kwamba nilipaswa kuwa katika nyumba ya Baba yangu (biashara)?' Kisha akashuka pamoja nao mpaka Nazareti na alikuwa mtiifu kwao. Lakini mama yake aliyaweka haya yote moyoni mwake. Naye Yesu akaendelea kukua katika hekima na kimo, akimpendeza Mungu na wanadamu.”(Luka 2:41-52)

Hitimisho

Mojawapo ya ukweli wa maana sana unaofunuliwa katika Biblia ni kwamba Yesu wa Nazareti, aliyezaliwa zaidi ya miaka 2,000 iliyopita huko Bethlehemu, alikuwa na ni Mungu! Alipozaliwa ilikuwa kwa bikira na malaika aliyetangaza mimba yake alisema ataitwa Imanueli, maana yake, "Mungu pamoja nasi". Kuhusu kuingia kwake ulimwenguni, iliandikwa: “Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu... Naye Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu; nasi tukauona utukufu wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba; amejaa neema na kweli. (1 Yoh. 1:1, 14) Filipino alipomuuliza “Bwana, tuonyeshe Baba,” Yesu alijibu hivi: “Nimekuwa pamoja nanyi muda mrefu huu, nawe usinijue, Filipino? Yeye aliyeniona mimi amemwona Baba.” Hakika, tunatambua hali yetu dhaifu na ya unyenyekevu kama wanadamu, lakini Mungu alituona kuwa wa thamani kubwa sana kwamba alitutembelea! Je, unataka kumwona Mungu? Mwangalie Yesu! Yesu alikuwa Mungu ambaye alikuja kuwa nasi kwa njia ya kibinafsi na yenye kufaraji.

Lakini Yesu akaenda zake. Je, inawezekana kwamba Mungu bado yuko pamoja nasi? Jibu la Biblia liko wazi - Ndiyo! Lakini jinsi gani? Ni kwa njia ya Roho Wake. Sikiliza maneno ya Yesu kutoka katika Yohana 14: “Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine, ili akae nanyi hata milele; huyo Roho wa kweli... "Mtu akinipenda, atalishika neno langu; na Baba yangu atampenda; nasi tutakuja kwake, na kufanya makao kwake."

Hitimisho haliepukiki. Mungu, Muumba wetu, alituwazia sana hata alikuja duniani katika umbo la mwanadamu ili kutusaidia. Tulimwita Yesu wa Nazareti. Alirudi mbinguni baada ya kumaliza utume wake hapa lakini alimtuma Roho Mtakatifu atusaidie. Na hivyo leo, Mungu Baba, Mwana na Roho Mtakatifu wanataka kufanya makazi yao ndani yetu. Wanataka kukaa kibinafsi ndani yako. Wanataka tushiriki katika maisha yao.

Maisha ya Kristo ni maisha ambayo Yesu aliishi na aina ya maisha ambayo sisi pia tunaweza kuishi kwa msaada wake, ikiwa tunataka.

Katika Mathayo 5, Yesu anatupa kile ambacho ni sawa na taswira ya kibinafsi. Hizi ndizo tabia ambazo kila Mkristo anapaswa kuwa nazo na angeweza kuwa nazo: unyenyekevu, huruma, upole, haki, rehema, kufanya amani, na uaminifu. Hii si orodha ambapo unaweza kuchagua na kuchagua, kulingana na upendeleo wako binafsi au mwelekeo.

Sura ya 4

Kukua katika Upendeleo wa Mungu na Mwanadamu

Kwa maisha ambayo Yesu aliishi wote wangeweza kuona asili ya Mungu ndani Yake.

Yesu alikuwa Mnyenyekevu

Kinyume cha unyenyekevu ni ubinafsi, au kiburi. Hii ndiyo sifa ya msingi ya mtazamo unaoshawishiwa na kutawaliwa na Shetani: kwa mfano, "mwonekano wa kiburi ni chukizo kwa BWANA." Mungu anaahidi "kuiharibu nyumba ya wenye kiburi," ... "Macho ya kiburi, moyo wa kiburi ... ni dhambi." (Mithali 5:16-17 ... 15:25)

Pride inasema: "Usiniambie lolote. Tayari ninafahamu yote." Unyenyekevu unasema: "Asante kwa ushauri na msaada wako."

Kiburi kinasema: "Ninahitaji, nataka, nastahili." Unyenyekevu unasema: "Anahitaji, wanataka, unastahili."

Kiburi kinasema: "Mungu, mimi ni bora zaidi kuliko wanadamu wenzangu." Unyenyekevu husema: "Bwana, nihurumie mimi mwenye dhambi."

Kiburi huwakosoa wengine ili kuwaangusha. Unyenyekevu huwasifu wengine ili kuwajenga.

Kiburi kinasema: "Naweza kufanya mambo yote." Unyenyekevu unasema: "Nayaweza mambo yote katika yeye anitiaye nguvu."

Katika Yesu, tunaona mtu ambaye alijitoa kwa watu waliokandamizwa wakati wake. Alishirikiana na wafanyakazi na wavuvi. Alikunywa kutoka katika kikombe kile kile cha mwanamke mchanganyiko ambaye alidharauliwa sana na kukataliwa na watu wa dini. Yesu alionyesha roho yake ya unyenyekevu alipoingia kila jiji, aligusa miili michafu ya wenye ukoma na ndimi za viziwi. Aliwatunza wale waliokuwa na roho waovu ambao wengine waliogopa sana kuwakaribia. Alikubali mialiko ya kula katika nyumba za "wenye dhambi" na "watoza ushuru" na pia Mafarisayo na wanafiki.

Yesu alikuwa tegemezi:

"Mwana hawezi kufanya neno mwenyewe, ila lile ambalo amwona Baba analifanya." (Yohana 5:19)

"Siwezi kufanya chochote kwa nafsi Yangu." (Yohana 5:30)

"Kwa maana sikushuka kutoka mbinguni ili niyafanye mapenzi yangu, bali mapenzi yake aliyenipeleka." (Yohana 6:38)

"Mimi sitafuti utukufu wangu mwenyewe; yuko anayetafuta na kuhukumu." (Yohana 8:50)

Yesu alikuwa mtumishi:

Bwana wa wote, akichukua taalo na beseni la maji, akipiga magoti mbele ya watu wasiostahili kuosha miguu yao, pamoja na rafiki ambaye angemsaliti hivi karibuni.

Maisha ya Yesu yalikuwa rahisi:

Wanasema kwamba Alexander Mkuu aliingia India katika msafara mkubwa wa tembo 200 waliopakwa rangi, askari 200 juu ya farasi weusi na simba 200 wakimzunguka alipokuwa ameketi juu ya kiti cha enzi cha dhahabu juu ya gari la pembe la ndovu akitangaza "Mimi ni Bwana wa ulimwengu. Niliushinda ulimwengu. Sasa nitazishinda nyota". Alexander alikufa akiwa na miaka 33 na leo hana chochote. Lakini Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana aliingia Yerusalemu akiwa amepanda punda aliyeazimwa.

Yesu alikuwa na huruma

Viongozi wa kidini wa Wayahudi wengi wao walikuwa Mafarisayo, kundi lililojulikana kwa kiburi na kujiona kuwa waadilifu. Je, unakumbuka maombi ya Mafarisayo hekaluni? "Bwana, nakushukuru kwa kuwa mimi si kama mtoza ushuru huyu hapa karibu nami."

Mafarisayo walikuwa "waliotakaswa." Walijiona kuwa bora kuliko wengine hata wasingeweza kumgusa "mwenye dhambi." Hata hivyo, Yesu "rafiki wa wenye dhambi" alikuja akisema: "Heri waliao"; yaani wale waliojawa na huruma, moyo wenye hisia, waliotubu, wale ambao mioyo yao imeguswa na huzuni za wengine.

Milki ya Kirumi iliishi kwa kanuni ya "maweza hufanya haki" na sauti iliyozungumza sana ilikuwa upanga. Yesu wetu alifundisha: "Heri walio wapole."

Mafarisayo waliiba nyumba za wajane na kwa kujifanya walisali sala ndefu lakini Yesu alisema: "Heri wenye njaa na kiu ya haki."

Siku zote aliguswa na hali ya kukata tamaa ya wenye huzuni. Mtu mmoja mwenye ukoma akamjia akilia, "Ukipenda, waweza kunitakasa." (Marko 1:40) Yesu alisikia ombi la mwenye ukoma, naye 'alihuzunika sana,' akanyosha mkono wake, akamgusa, na kusema: 'Uwe safi!'

Alimwona mjane kwenye maziko ya mwanawe wa pekee. Alipoona huzuni yake, alimwonea huruma, akasema, "Usilie." Kisha akaendelea kumfufua mwanawe. (Luka 7:13)

Yesu aliwaona vipofu wawili, “akagusa macho yao na mara wakapata kuona.” (Mathayo 20:34)

Hata hivyo, huruma kubwa zaidi ya Yesu si kwa miili iliyo wagonjwa bali kwa nafsi zilizo wagonjwa. Tunasoma katika Mathayo 9:35-36 jinsi Yesu alivyohisi huruma kwa umati ambao walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji, watu waliopotea, waliokuwa wakitanga-tanga bila kusudi, bila kujua walichokuwa wakitafuta, wala walikoelekea.

Yesu, akiingia katika mji wake alioupenda, Yerusalemu, naye akalia. Aliangalia mustakabali wa jiji hilo na kulikuwa na giza. Wayahudi walimkataa Yesu na kukataa kutubu dhambi zao na kwa ajili hiyo wangepata adhabu kali sana. Majeshi ya adui yangevamia na kuharibu jiji hilo. Wenyeji wengi wanguawa au kuuzwa kama watumwa katika nchi nyingine. Hekalu lao tukufu, ishara ya pendeleo lao na uwepo wa Mungu kati yao lingebomolewa, bila kuacha jiwe juu ya jiwe. Rekodi zao za ukoo ziliharibiwa na kuwazuia wasichague Kuhani Mkuu kama inavyotakiwa na “Sheria ya Musa.” Hawangeweza tena kuthibitisha kuwa wao walikuwa “Watoto wa Ibrahimu.” Haya yote yanatokea miaka 40 baadaye mwaka 70 BK. Yesu aliwapenda na alilia akifikiria juu ya hatima ya waasi na wasiotii. (Luka 19:41-44)

Yesu alikuwa mpole

Inamaanisha nini kuwa mpole? Kulingana na kamusi yetu, upole unamaanisha "unaonyesha uvumilivu na unyenyekevu, upole ... unaowekwa kwa urahisi, unyenyekevu". Mtu mpole hawezi kutupa inafaa au kuruka kutoka kwa mpini kwa shinikizo. Sawe nzuri ni "mpole." Mtu mpole anadhibitiwa.

Labda ubora usioeleweka zaidi wa maisha ya Kristo ni upole au upole wake. Hakuwa dhaifu bali mwenye nguvu. Unakumbuka jinsi alivyokamatwa, kupigwa kwa fimbo, kupigwa mijeledi, kutemewa mate, na kudhihakiwa? Umati ulitaka auawe na akasulubishwa kwenye msalaba wa Warumi. Umati wa watu ukamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, shuka!"

Msalabani angeweza kuwaita malaika 10,000 ili kumweka huru na kuharibu kizazi hicho kisicho na shukrani. Lakini hakufanya hivyo. Yesu, "hakufanya dhambi, wala hila haikuonekana kinywani Mwake ... alipotukanwa, hakurudisha matukano; alipoteswa hakutisha, bali alijikabidhi kwake yeye ahukumuye kwa haki." (1 Petro 2:22, 23) Sikiliza kile alichosema juu ya msalaba huo: “Baba, uwasamehe kwa maana hawajui watendalo. Sasa huo ni upole, unaofafanuliwa ipasavyo kuwa ni nguvu chini ya udhibiti, utulivu katikati ya majaribu na utulivu wa nafsi hata katika mazingira magumu.

Yesu hakukuza udhaifu bali uvumilivu na hivyo aliweza kuwasaidia wanyonge kuwa na nguvu. Hakuwabebesha mizigo mizito hata wasiweze kuibeba. Siku zote aliwaita watu kuwa na tabia njema na kuwa na tabia njema lakini, wakati huo huo, alielewa na kuvumilia upumbavu na kutokomaa kwa wanyonge. Yesu alikuwa upande wa wanyonge. Hakuacha kuwa mpole.

Hakuacha kuwa mpole katika Mathayo 23 alipowashutumu wanafiki: "Nyoka, wazao wa nyoka! Mwawezaje kuepuka hukumu ya kuzimu?" Wala hataacha kuwa mpole wakati, siku moja, "atakapofunuliwa kutoka mbinguni pamoja na malaika zake wenye nguvu, katika mwali wa moto, akiwalipiza kisasi wao wasiomjua Mungu, na wao wasioitii Injili ya Bwana wetu Yesu Kristo. (2 Wathesalonike 1:7, 8) Kuwa mpole hakumaanishi kwamba hupigani na uovu, humkemei mtenda dhambi au kujaribu kurekebisha ukosefu wa haki. Wakati mwingine nguvu lazima itumike. Ni lazima tuchukue hatua, tuseme, na tupinge, lakini tunafanya tu kwa njia ifaayo, kwa njia ya Yesu, njia inayodhibitiwa.

Yesu alikuwa mwadilifu

Watu wanatafuta kitu maishani ambacho kinakidhi matakwa na mahitaji yao. Wana njaa na kiu lakini sio mkate na maji tu. Wanataka vitu, mali, uhusiano wa karibu, maana ya maisha na amani. Wanataka kuwa na furaha. Hata hivyo, kuna njaa muhimu zaidi ambayo Mungu anataka tuone na huwa tayari kutosheleza. Ni njaa na kiu ya haki. Kukumbuka kwamba "heri" wakati mwingine hutafsiriwa kama "furaha", ona kile ambacho Yesu hakusema. Hakusema kwamba wale wanaotafuta furaha watakuwa na furaha. Badala yake, alisema kwamba wale wanaotafuta uadilifu watakuwa na furaha. Wale wanaomtafuta Mungu na mapenzi Yake, wale wanaotaka kufikiri na kutenda ifaavyo, watapata furaha.

Je, unajua haki ni nini? Ni sawa na haki, tu kwa kiwango cha kibinafsi. Sio tu kuwatendea wengine kwa haki au ipasavyo bali pia kujitendea haki wewe mwenyewe. Katika maisha yake hapa, Kristo aliwatendea watu kwa haki, alifanya yaliyo sawa, alihukumu uovu, na kuwatetea wasio na hatia. Uadilifu wake ni pamoja na kulipiza kisasi kwa uovu uliotendwa. Yeye ni hakimu mwadilifu ambaye anahusika katika vita kati ya mema na mabaya. Kwa maana hii, yeye hana upendeleo. Anataka mema kushinda mabaya. Yesu anapenda lililo sawa lakini anachukia lililo baya. Inapaswa kuwa muhimu kwetu kujua kwamba sikuzote Yesu alifanya na atafanya yaliyo sawa sikuzote.

Yesu hakuwahi kumkataa mtu kwa sababu ya makosa yake ya zamani (Mathayo 9:13) wala hakuacha ukweli kwa ajili ya mapokeo ambayo yangewanyima msaada wahitaji (Mathayo 12:1-2). Katika kila neno na tendo, Yesu alituonyesha mfano kamili wa maana ya kuwa mwadilifu.

Yesu ndiye kielelezo chetu cha ukomavu (Waefeso 4:15). Yeye ndiye chanzo cha nguvu na matunda yetu (Yohana 15:1-5). Kama alivyofanya, lazima tutamani ushirika wa familia ya Mungu (Waebrania 10:23-27), tukijilisha wenyewe kwa Neno la Mungu (2 Timotheo 3:16, 17), na kushiriki mali zetu na wengine (2 Wakorintho 9:7-10). Ni lazima tumtii Mungu badala ya wanadamu. (Matendo 4:19) Haya ndiyo maisha ambayo Yesu alitufunulia.

Haki ya Kristo pia inaonekana katika daraka lake la Hakimu. "Mungu ameweka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki kupitia Yesu." (Matendo 17:31) Atakapokuja katika hukumu,

atawatenganisha kondoo na mbuzi, waadilifu na waovu. “Imetupasa sisi sote kudhihirishwa mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mtu apokee yale aliyotenda kwa mwili, kadiri alivyotenda, kwamba ni mema au mabaya. (2 Wakorintho 5:10) Je, Hakimu Mwadilifu atakuambia nini siku hiyo?

Yesu alikuwa mwenye rehema

Mwenye rehema alifafanua kuwa mahitaji ya wanadamu ndiyo kipaumbele chake. Rehema hushughulikia mahitaji ya watu mbele ya sheria na desturi zilizotungwa na mwanadamu.

Katika hukumu, Kristo atawaambia wale wasio na rehema: “Ondokeni kwangu, ninyi mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele aliowekewa tayari Ibilisi na malaika zake; kwa maana nilikuwa na njaa nanyi hamkunipa chakula; nalikuwa na kiu, hamkuninywesha; Ndipo hao nao watamjibu, wakisema, Bwana, ni lini tulipokuona ukiwa na njaa au kiu, au u mgeni, au uchi, au u mgonjwa, au mfungwa, nasi hatukukuhudumia? Ndipo atawajibu, akisema, Amin, nawaambia, kwa kadiri msivyomtendea mmojawapo wa hao walio wadogo, hamkunitendea mimi.

Maoni: Rehema ni sehemu muhimu ya Ukristo wa kweli.

Rehema ni pale tunapohisi uchungu wa mtu aliye katika hali mbaya. Walakini, sio tu kuhisi maumivu, lakini kuchukua hatua ili kupunguza na kusaidia.

Alipokuwa akishuka kutoka mlimani baada ya kutoa mahubiri yenye nguvu, alikutana na mtu mwenye ukoma ambaye alisema, “Bwana, ukitaka, waweza kunitakasa.” Yesu akanyosha mkono wake, akamgusa, akisema, Nataka, takasika. (Mathayo 8:3)

Hadi mwisho kabisa, tunamwona Kristo, amesulubiwa msalabani wa Kalvari, akifa kwa uchungu kati ya wezi wawili. Mikono yake ilikuwa imejaa matatizo yake lakini, kusikia ombi la mwizi, aliona huruma kubwa.

Yesu alikuwa safi

Watu wengi wana mawazo potofu kuhusu maana ya kuwa mwamini: "Ndiyo, mimi ni muumini kwa sababu sinywi pombe, sivuti sigara, sicheza ngoma, au kucheza kamari." Kilichokuwa muhimu kwake ni orodha ya makatazo, lakini sheria ya Kristo siku zote ilisisitiza zaidi kile unachofanya na kile ulicho kwa ndani kuliko mambo usiyoyafanya. Tabia yako inapaswa kuwa na itakuwa tafakari rahisi ya kile kilichopo moyoni mwako - moyo safi au moyo safi.

Usafi huanza na mawazo. “Maana aonavyo mtu moyoni mwake, ndivyo alivyo” (Mithali 23:7). Matendo sio jambo muhimu zaidi. Hakika, matendo yako ni muhimu, lakini ukweli ni kwamba "Mtu mwema katika hazina njema ya moyo wake hutoa mema, na mtu mwovu katika hazina

mbovu ya moyo wake hutoa mabaya. Kwa maana kinywa chake hunena yaujazayo moyo wake" (Luka 6:45). Msisitizo mkuu wa maendeleo ya kiroho lazima daima uwe mtu wa ndani; yaani moyo.

Neno lililotafsiriwa hapa kama "safi" ni neno la Kigirikikatharos, ambayo inafafanuliwa kuwa safi, safi, isiyochafuliwa, isiyochafuliwa, yenye unyofu, unyoofu, na isiyo na uovu. Yesu alisema katika Mathayo 15:19, kwamba "... moyoni hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati, wivi, ushuhuda wa uongo, na matukano. Hayo ndiyo yamtiayo mtu unajisi."

"Bwana haangalii kama mwanadamu aangaliavyo; maana wanadamu huitazama sura ya nje, bali BWANA huutazama moyo." (1 Samweli 16:7)

Yesu alikuwa mfanya amani

Kwa watu wengi, amani ni "kutokuwepo kwa ugomvi." Ikiwa hakuna vita, tunasema ulimwengu una amani; au kama hatupigani na majirani zetu, tuna amani ya jirani. Lakini amani katika maandiko ni zaidi ya hayo. Katika Agano la Kale, neno la Kiebrania la amani ni shalom, ambalo linamaanisha "ukamilifu, ukamilifu, maelewano ya maisha." Katika Agano Jipya, neno la Kiyunani kwa ajili ya amani nieirenemaana yake "ustawi wa ndani." Kuziweka zote pamoja, amani inaweza kufafanuliwa kuwa "utulivu wa ndani, hata katikati ya msukosuko wa nje au msiba." Kufurahia amani ni kupatana na Mungu, ubinafsi, na wengine.

Kuna amani ya kweli tu wakati upendo unachukua mahali pa chuki. Mpatanishi wa amani ndiye anayefanya kazi ya kubadilisha chuki na ugomvi badala ya upendo na umoja.

Yesu ndiye mleta amani mkuu aliharibu uadui uliowatenganisha Wayahudi na Wamataifa katika mwili mmoja. Athari ya Yesu kwa maadui hawa wa asili ilikuwa ya ajabu. Watu wa tamaduni mbalimbali, lugha, rangi, dini, desturi, nk, ambao walikuwa na karne nyingi za historia zilizojaa vita baada ya vita - Yesu aliwafanya wawe ndugu wapendwa. Chombo alichotumia kufanya amani kilikuwa msalaba wa Kalvari. Maono ni ya Yesu akitembea jangwani. Mbele yake, wote wamekufa na kahawia. Lakini anapotembea na popote anapopita anaacha upendo, amani na maelewano. Jangwa huwa hai na hubadilishwa kuwa bustani nzuri, yenye kupendeza: ndege wanaoimba, maua yanayochanua, maji yanayotiririka, na malisho ya kijani kibichi. Kwa kweli, hivyo ndivyo Yesu alivyofanya, lakini kwa maneno ya kiroho. (Waefeso 2:11-16)

Yesu alimkumbatia mtenda dhambi mbaya zaidi, akamgusa mwenye ukoma mwovu zaidi, akatakasa kahaba mwenye kudharauliwa zaidi, akachukua aina zote za watu, na kuwaunganisha pamoja katika familia moja nzuri ya Mungu. Alilipa gharama kubwa lakini aliona misheni yake kama mtunza amani kuwa jambo la kwanza maishani mwake.

Yesu alikuwa mwaminifu

Tabia ya kweli ya mtu hudhihirika wazi zaidi mtu huyo anapohisi mikazo ya maisha. Wakati kila kitu ni cha kupendeza na rahisi, kisicho na hasira, matusi, na majeraha, sio ngumu sana kuwa mzuri na mkarimu, mvumilivu na anayekubalika. Lakini katikati ya mnyanyaso, maumivu, ugonjwa, ukosoaji, na kukataliwa, mambo ya kweli ya mwanadamu yanaonekana. Ni katika nyakati hizi ambapo wengine huonekana kama nuru katika giza na wengine huchanganyika tu katika giza hilo. Ni katika nyakati hizi ambapo wengine hukata tamaa na wengine huendelea.

Yesu Kristo ndiye mfano wetu bora zaidi wa uaminifu. Shetani alimrushia Yesu mishale yake yenye moto zaidi. Maadui zake walijaribu kumuua. Viongozi wa kidini walimshtaki kwa uwongo. Watu wake mwenyewe walimkataa.

Akiwa amekamatwa na kuteswa, Yesu hakurudi nyuma. Akiwa ameachwa na marafiki zake wa karibu, hakugeuka nyuma. Je, inafaa kujisalimisha wenyewe kwa Kristo? Jibu ni "Ndiyo!" Tunaweza kuwa dhaifu na dhaifu lakini Yesu ni mwaminifu kwa wale wanaotaka kumfuata. Huzuni za maisha haya hazilinganishwi na utukufu ujao ambao Mungu atawapa wale walio waaminifu kwake. Sura hii imetolewa kutoka kwa Maisha ya Kristo na Joe McKinney, thebiblewayonline.com

Sura ya 5

Mapenzi ya Baba

Kufuatia uumbaji wa ulimwengu, Mungu alitamani uumbaji kwa mfano wake. Kwa hiyo, Alimuumba mwanadamu na kumpa uwezo wa kufanya maamuzi. Alimuumba kutoka kwa vitu vya dunia, vumbi, lakini pia kwa mfano wake, sura na asili. Mwanadamu si uwakilishi kamili wa Mungu bali ni mfano, kama inavyoonyeshwa hapa chini.

Kuna marejeo mengi katika maandiko yanayomwelezea Mungu, Baba; Mungu, Mwana, na Mungu, Roho. Mwanadamu anayekufa ana nyingi za sifa hizi lakini sio kwa kiwango sawa na Mungu. Ufuatao ni ulinganisho wa baadhi ya sifa za Mungu na mwanadamu.

MUNGU MTU

Mungu anapenda 1 Yohana 4:8 lakini anachukia dhambi	Mwanadamu anaweza kumpenda na kumchukia mwenzake
Mungu ni uzima. Yohana 1:4	Mwanadamu wa kimwili anaishi lakini atakufa
Mungu ni kweli. Yohana 14:6	Mwanadamu anaweza kujua ukweli fulani

Mungu ni mwenye haki (mtakatifu, mwadilifu) 2 Wathesalonike 1:6	Mwanadamu ana mwelekeo wa kujitanguliza mbele ya kile ambacho ni haki na sawa
Mungu ni rehema. Luka 6:36	Mwanadamu anataka kulipiza kisasi
Mungu ni amani. 2 Yohana 3 na Yohana 14:7	Mwanadamu hupigana na kugombana wao kwa wao
Mungu ni mwaminifu. 1 Wakorintho 10:13	Mwanadamu anajitahidi kuwa mwaminifu lakini anavunja maagano
Mungu hana dhambi. 2 Wakorintho 5:21	Mwanadamu huangukia kwenye majaribu na dhambi

Kufuatia uumbaji Mungu alimweka mwanadamu katika paradiso na maagizo:

- a. Kuzaa na kuongezeka,
- b. kuitunza bustani ya Edeni,
- c. Kutokula matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya.

Kwa muda usiojulikana, Mungu alitembea na kuzungumza na mwanadamu kwa kuwa alikuwa kiumbe mkamilifu, mwadilifu. Lakini mwanadamu alitenda dhambi na kuteseka matokeo yake kutia ndani uhusiano wake wa uadilifu pamoja na Mungu

Lakini kwa wakati ufaao kabisa au hali kamilifu, Mungu alikuja duniani katika mwili wa nyama wa Yesu wa Nazareti ili kuwa dhabihu pekee ya kulipia dhambi za wanadamu. Kwa kufanya hivyo alitoa njia pekee ya ukombozi wa mwanadamu kutoka katika utumwa wa dhambi, kwa mfano, wokovu na upatanisho na Mungu.

Katika Injili zote, tunasoma mara kwa mara taarifa kutoka kwa Yesu kuhusu kwa nini Aliacha makao yake Mbinguni kwa Mungu. Matendo na kauli Zake zinaonyesha kusudi Lake lilikuwa kumtukua Mungu kwa kukamilisha kazi Aliyotumwa kufanya kama alivyosema:

Ilinitibi kuwa katika Nyumba ya Baba Yangu

Ni lazima niifanye kazi ambayo Baba alinipa ili niimalize,

Nimekuletea utukufu duniani kwa kukamilisha kazi Yako.

Hili lilikaziwa na Mathayo Yesu aliposema “**cjamani kwangu**, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha. Jitieni nira yangu, mjifunze kwangu” (Mathayo 11:28-29). Ili wao waje na “kujifunza kutoka Kwangu” ilimbidi Yesu **kufanya mapenzi ya Baba yake** (Yohana 6:38) ambayo ilikuwa ikifanya kazi ambayo Mungu alimtuma kufanya. (Yohana 9:4)

Kazi Yesu Alikuwa Kufanya

“Mwaona, kwa wakati ufaao, tulipokuwa tungali hatuna nguvu, Kristo alikufa kwa ajili ya waovu. ... “Lakini Mungu aonyesha pendo lake yeye mwenyewe kwetu sisi, kwa hili, tulipokuwa

tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu” (Warumi 5:6, 8).kwa sababu alitaka kutafuta na kuokoa waliopotea. (Luka 19:10)

“Bwana hakawii kuitimiza ahadi yake, kama wengine wanavyokudhani kukawia. Yeye huvumilia kwenu, maana hapendi mtu ye yote apotee, bali watu wote wafikilie toba [kubadili maisha ikiwa dhambi na nafsi hadi kuwa ya haki inayodhihirisha Mungu.”(2 Petro 3:9)

Kwa hiyo, mapenzi ya Mungu yalikuwa kuandaa njia kwa viumbe Wake kupatanishwa Naye. “Mungu ... anataka watu wote waokolewe na kupata ujuzi wa kweli. Kwa maana kuna Mungu mmoja na mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, mwanadamu wa mwili - Kristo Yesu, ambaye alijitoa mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya watu wote (1 Timotheo 2:4-6 pia Mathayo 20:28; Marko 10:25 na Waebrania 9:15). Yohana aliandika hivi: “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye [pisteuo-aliyewekwa ndani yake hatapotea bali atakuwa na uzima wa milele.” (Yohana 3:16)

“Kwa neema ya Mungu(Yesu Kristo) aletaye wokovu ametokea kwa watu wote” (Tito 2:11). Lakini “Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni, bali ni yeye tu afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni” (Mathayo 7:21). Kwa hiyo “Mbona mnaniita, ‘Bwana, Bwana’ na hamfanyi ninayosema” (Luka 6:46)?

Mtu anayesikia Maneno yake, njia ya wokovu, na kushindwa kuyakubali na kuyatii ni “kama mtu aliyejenga nyumba juu ya udongo (ardhi. mchanga au udongo kinyume na mawe) bila msingi imara, kwa hiyo, kama nyumba hiyo, uharibifu wake utakuwa kamili” (Luka 6:49).

“Baba yangu yuko katika kazi yake sikuzote hata leo hii, nami pia ninafanya kazi” (Yohana 5:17).Yesu alifanya kazi ya Baba yake alipoishi maisha yasiyo na dhambi ya kumpendeza Mungu ili kutoa uhai na mwili wake kama dhabihu ya pekee na kamilifu kwa Mungu ili kupatanisha, kumsafisha mwanadamu dhambi zake. Alifundisha kwamba wote wanaoamini kwa kujitoa Kwake kupitia imani ya utii wangekuwa na uzima wa milele pamoja na Baba (Yohana 3:15, 16). Pia alisema “Mimi ndimi njia na kweli na uzima. mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi.

Sura ya 6

Mwanzo wa Huduma Yake

"Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka Yordani kwa Yohana ili abatizwe naye. Yohana angemzuia akisema, Mimi nahitaji kubatizwa nawe, nawe waja kwangu?" Lakini Yesu akamjibu, "Acha iwe hivyo sasa, kwa maana ndivyo itupasavyo kuitimiza haki yote." Ndipo alipokubali, Yesu alipokwisha kubatizwa, mara akapanda kutoka majini, na tazama, mbingu zikamfunukia, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa na kuja juu yake;(Mt 3:13-17)

"Watu wote walipokuwa wakibatizwa, Yesu naye alibatizwa. Naye alipokuwa akiomba, mbingu zilifunguka na Roho Mtakatifu akamshukia akiwa na umbo la mwili kama hua. Na sauti ikatoka mbinguni: "Wewe ni Mwanangu, mpendwa wangu, nimependezwa nawe." (Luka 3:21-22)

"Naye Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi kutoka Yordani, akaongozwa na Roho muda wa siku arobaini nyikani, akijaribiwa na Ibilisi." ... "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa, kwa maana imeandikwa, "'Atawaamuru malaika zake wakulinde,' na "'Mikononi mwao watakuchukua, usije ukapiga mguu wako kwenye jiwe.'" Yesu akamjibu, "Imeandikwa, 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.' (Luka 4:1-2, 9-12)

Maoni: Mungu si wa kujaribiwa. Lakini Yeye ataijaribu imani ya mwanadamu kwa kumruhusu mwanadamu apewe chaguzi. Mwanadamu anaweza kuchagua matamania yake kama vile Adamu na Hawa na Mafarisayo au kuchagua kufanya kile ambacho Mungu anataka.

"Mtu ajaribiwapo, asiseme, Ninajaribiwa na Mungu; kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu, wala yeye hamjaribu mtu yeyote. Lakini kila mtu hujaribiwa na tamaa yake mwenyewe huku akivutwa na kudanganywa." (Yakobo 1:13-14)

Utume Wake

"Ibilisi alipomaliza kumjaribu yote, akamwacha hata wakati ufaao. Yesu alirudi Galilaya kwa nguvu za Roho Mtakatifu, na habari zake zikaenea katika sehemu zote za mashambani. Alifundisha katika masunagogi yao, na kila mtu alimsifu. Akaenda Nazareti, mahali alipolelewa, na siku ya sabato akaingia katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Naye akasimama kusoma. Akakabidhiwa kitabu cha kukunjwa cha nabii Isaya. Akaifungua, akakuta mahali palipoandikwa: 'Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa maana amenitia mafuta kuwahubiri maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa uhuru wao, na vipofu kupata kuona tena, kuwafungua walioonewa, na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubaliwa' (Isaya 61:1-2). Kisha akakikunja kile kitabu, akamrudishia mtumishi, akaketi. Macho ya watu wote waliokuwa katika sinagogi yakamkazia macho, akaanza kuwaambia, "Leo Maandiko haya yametimia masikioni mwenu. (Luka 4:13-21)

Maoni: Watu wa Mungu wanapaswa kumtangaza Kristo, "Habari Njema" kama ujumbe wa msamaha wa dhambi. Wayahudi walitazamia kwa hamu msamaha wa dhambi zao kwani dhabihu zao hazingeweza kuwaondoa.

"Sadaka yao ya dhambi, aina ya pekee, ilitajwa kwa mara ya kwanza katika sheria ya Musa. Kimsingi ni malipo, yanayokusudiwa kurejesha mahusiano ya agano na Mungu. Mambo maalum yalikuwa: (1) damu lazima inyunyizwe mbele ya patakatifu, iwekwe juu ya pembe za madhabahu ya uvumba, na kumwagwa chini ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa; (2) nyama hiyo ilikuwa takatifu, haikupaswa kuguswa na mwabudu, bali ililiwa na kuhani pekee.

Ibada maalum ya Siku ya Upatanisho inahusu sadaka ya dhambi. (International Standard Bible Encyclopaedia) Hili lilionyesha kimbele toleo la dhambi la Yesu.

"Nawaambieni kweli, yeye aminiye ana uzima wa milele. Mimi ndimi mkate wa uzima. Mababu zenu walikula mana jangwani, lakini wakafa. Lakini huu hapa ni mkate unaoshuka kutoka mbinguni, ambao mtu anaweza kula na asife. Mimi ndimi mkate ulio hai ulioshuka kutoka mbinguni. Mtu akila mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitatoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu."(Yohana 6:47-51)

Maoni: Kristo ndiye mkate wa uzima wa uzima wa milele, "Maneno ya Uzima" ambayo mtu anapaswa kula ili kuishi milele.

Yesu alisema "Mimi ndimi njia na kweli na uzima mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi." (Yohana 14:6-7) Yesu akaja kwao, akasema nao, akasema, Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Kwa hiyo, enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu, na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi. Na hakika mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari." (Mathayo 28:18-20)

Uthibitisho wa haya yote ulikuwa katika unabii uliotimizwa, miujiza, na hatimaye katika kifo Chake hadharani, kuzikwa, na ufufuo Wake ulioshuhudiwa na mamia ya wanafunzi Wake.

Mifano Yake

Mtu fulani amesema kuwa mfano ni hadithi ya duniani yenye maana ya mbinguni. Inaonekana kwamba mafundisho mengi ya Yesu yalifanywa kwa mifano. Bila shaka, ilikuwa ni kufanya mapenzi ya "Baba". Huenda ikawa kwamba Wayahudi waliokuwa wakijaribu kumpendeza Mungu wangeweza kuelewa mengi ya mifano hiyo, huku viongozi wa kidini ambao mioyo yao ilijishughulisha zaidi na cheo, mamlaka, ufahari na pesa hawakuweza kuelewa au kukataa kuukubali ujumbe Wake kwa mifano. Ni vigumu kwa akili iliyofungwa kutambua yaliyo dhahiri.

Miujiza yake

Kusudi la Miujiza lilikuwa ni nini? Je, Yesu alikuwa akijaribu kukazia fikira Kwake, akitaka watu wa nchi yake wamfanye mfalme wao, au kutimiza ahadi ya Mungu ya kumtuma mtiwa-mafuta? Kama vile mifano, ilikuwa ni "kufanya mapenzi ya Baba."

Mara nyingi umati mkubwa walimfuata Yesu, labda wakijaribu kuona "ni nini ndani yangu?" au kwa udadisi tu au kwa tamaa ya mamlaka ya kisiasa ikiwa Yesu angekuwa mfalme wao wa kidunia. Huenda wengine walianini kuwa angeweza kuwa Masihi. Mashahidi hawa wanaweza kugawanywa katika vikundi vitatu:

Mpokeaji wa Muujiza

Hakika wote walijawa na furaha na shangwe na walimtukuza Mungu zaidi. Isipokuwa moja

mashuhuri ni kutakaswa kwa wale wakoma kumi ambao tisa kati yao hawakurudi kumpa Mungu utukufu.

Wanaoshuhudia Muujiza huo

Mashahidi hawakuona tu muujiza huo; walitambua mapungufu ya mwanadamu wakitaja kwamba miujiza hiyo inaweza kufanywa tu kupitia nguvu za Mungu. Wengi walimsifu Mungu na kumtukuza – lakini si Mafarisayo. Orodha ya miujiza ya Yesu imetolewa katika Nyongeza B

Viongozi wa Dini

Viongozi wa kidini walikuwa Waandishi na Mafarisayo waliokuwa na mali, mamlaka, ufahari, na sifa za wanadamu. Waliamini kwamba Yesu angeharibu taifa lao, cheo chao, na uwezo wao ikiwa mtu wa kawaida angeendelea kuamini kuwa Yeye ndiye Masihi. Kwa hiyo, walikataa kukiri kwamba alitoka juu au kwamba miujiza yoyote Aliyofanya ilitoka kwa Mungu. Walizihusisha na nguvu za Ibilisi. Walitaka kumuua lakini waliogopa watu walioamini kuwa alitoka kwa Mungu. Hatimaye, walivunja mila na sheria zao nyingi; kwa mfano, kesi siku ya Sabato, kutafuta mashahidi wa uongo, kulipa fedha kwa ajili ya kukamatwa kwake lakini kukataa wakati alirudi kukiri kwamba ni "pesa ya damu." Hatimaye, walisema "Na ashuke msalabani nasi tutamwamini". Badala ya kushuka kutoka msalabani alifufuka baada ya kufa na bado walikataa kumwamini.

Maadui zake

Maandiko yanawatambulisha wale waliompinga Kristo wakati wa huduma Yake duniani na kulipinga kanisa Lake kufuatia ufufuo wake na kupaa kwake.

Herode (mfalme wa Kirumi)

"Yuko wapi yeye aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi? Tuliiona nyota yake mashariki na tumekuja kumwabudu".... Mfalme Herode aliposikia hayo, alifadhaika ... "Akawatuma Bethlehemu akasema, Nendeni mkamtafute kwa makini mtoto huyo. Mara tu mtakapompata, nileteeni taarifa, ili nami niende kumwabudu".... "Herode alipotambua kwamba amefelishwa na Mamajusi, alikasirika sana, akatoa amri wauawe wavulana wote katika Bethlehemu na maeneo ya jirani yake waliokuwa na umri wa miaka miwili na chini, kulingana na muda aliojifunza kutoka kwa Mamajusi." (Mathayo 2:2-3; 8, 16)

Ibilisi (Shetani)

"Kisha Yesu akaongozwa na Roho nyikani ili ajaribiwe na Ibilisi. Baada ya kufunga siku arobaini mchana na usiku, akaona njaa. Mjaribu akamjia na kusema, 'Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu,' ... tena Ibilisi akamchukua mpaka mlima mrefu sana, akamwonyesha milki zote za ulimwengu na fahari yake. 'Haya yote nitakupa,' alisema, 'kama utainama na kuniabudu'. Yesu akamwambia, Ondoka kwangu, Shetani! Kwa maana imeandikwa, 'Mwabudu Bwana Mungu wako, umtumikie yeye peke yake.'" Kisha Ibilisi akamwacha, na malaika wakaja

wakamhudumia.(Mathayo 4:1-3; 8-11)

Wananchi wa Nazareti (watu wa nyumbani)

“Yesu alipomaliza mifano hiyo, aliondoka hapo. Alipofika katika mji wa kwao, alianza kuwafundisha watu katika sinagogi lao, nao wakashangaa. 'Mtu huyu alipata wapi hekima hii na nguvu hizi za kufanya miujiza?' waliuliza. Huyu si mtoto wa seremala? Je! mama yake si Mariamu, na ndugu zake si Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda? Je, dada zake wote hawako pamoja nasi? Amapata wapi basi mambo haya yote? Nao wakamkasirikia.”(Mathayo 13:53-57)

Yuda Iskariote (Mmoja wa Mitume)

“Ndipo mmoja wa wale Thenashara, aitwaye Yuda Iskariote, akaenda kwa wakuu wa makuhani, akasema, Mtanipa nini nikimkabidhi kwenu? Wakamhesabu vipande thelathini vya fedha. Basi tangu wakati huo akawa anatafuta nafasi nzuri ya kumsaliti.”(Mathayo 26:14-16)

Mafarisayo, Makuhani wakuu, Wazee, Waandishi na Baraza

“Na hao walipokuwa wakitoka, tazama, wakamletea mtu bubu, mwenye pepo. Na pepo alipotolewa, yule bubu akanena. Makutano wakashangaa, wakisema, Jambo hili halijapata kuonekana katika Israeli kamwe. ... Lakini Mafarisayo wakasema, 'Anawatoa pepo kwa mkuu wa pepo.' ... tazama, palikuwa na mtu mwenye mkono uliopooza. Wakamwuliza, wakisema, Je! ni halali kuponya mtu siku ya sabato? - ili wapate kumshtaki. Kisha akawaambia, Ni mtu yupi kwenu aliye na kondoo mmoja, naye akianguka shimoni siku ya sabato, hatamshika na kumtoa? Je, mtu ana thamani zaidi kuliko kondoo? Kwa hiyo, ni halali kutenda mema siku ya Sabato.' Kisha akamwambia yule mtu, 'Nyosha mkono wako.' Naye akaunyosha, nao ukawa mzima kama ule mwingine. Basi Mafarisayo wakatoka nje, wakafanya shauri juu yake jinsi ya kumwangamiza. ... Basi wakuu wa makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano yake, walitambua ya kuwa anawasema wao. Lakini walipotaka kumkamata, waliwaogopa makutano kwa sababu walimwona kuwa nabii.(Mathayo 9:32-34; 12:10-14; 21:45-46)

“Kisha Yesu akasema na umati na wanafunzi wake, akisema: ‘Waandishi na Mafarisayo wameketi katika kiti cha Musa. Basi, yo yote watakwawaambia, yashikeni na kuyafanya, lakini msifanye sawasawa na matendo yao; kwa maana wao husema lakini hawatendi’ ... 'Lakini ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa maana mnawafungia watu ufalme wa mbinguni; kwa maana ninyi wenyewe hamwingii, wala hao waingiao hamuwaruhusu kuingia. ... Ndipo wakuu wa makuhani, na waandishi, na wazee wa watu wakakusanyika katika ukumbi wa kuhani mkuu, jina lake Kayafa, wakafanya shauri la kumkamata Yesu kwa hila na kumwua.(Mathayo 23:1-3; 13-14)

“Na wale waliomkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa, kuhani mkuu, walipokutanika waandishi na wazee. Lakini Petro alimfuata kwa mbali mpaka ua wa Kuhani Mkuu. Akaingia

ndani, akaketi pamoja na watumishi ili aone mwisho. Makuhani wakuu na Baraza lote wakatafuta ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu wapate kumwua, lakini hawakupata. Ijapokuwa mashahidi wengi wa uwongo walikuja, hawakupata. (Mathayo 26:57-60)

Wapinga Kristo (Wale wanaomkana Kristo ni Mungu)

"Hivi ndivyo mnavyoweza kumtambua Roho wa Mungu: Kila roho inayokiri kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili inatoka kwa Mungu, lakini kila roho isiyomkiri Yesu haitokani na Mungu. Hii ndiyo roho ya mpinga-Kristo, ambayo mmesikia kwamba inakuja na hata sasa tayari iko ulimwenguni. (1 Yohana 4:2-3)

"Wadanganyifu wengi, wasiokiri kwamba Yesu Kristo alikuja katika mwili, wametokea ulimwenguni. Mtu wa namna hiyo ndiye mdanganyifu na mpinga-Kristo." (2 Yohana 7)

Kukamatwa Kwake

Shauku ya kimwili ya Kristo ilianza Gethsemane. Kati ya vipengele vingi vya mateso haya ya awali, moja ya maslahi makubwa zaidi ya kisaikolojia ni jasho la damu. Inashangaza kwamba Mtakatifu Luka, daktari, ndiye pekee anayetaja hili. Anasema, "Na kwa vile alikuwa katika uchungu, akaomba kwa muda mrefu zaidi. Na jasho lake likawa kama matone ya damu yakichuruzika juu ya nchi." (Luka 22:44)

Majaribio ya Viongozi wa Dini

"Yesu akawaambia wakuu wa makuhani, na walinzi wa hekalu, na wazee waliokuja kumchukua, Je! Kila siku nilikuwa pamoja nanyi hekaluni, nanyi hamkuniwekea mkono. Lakini hii ndiyo saa yenu ambayo giza linatawala.' Kisha wakamkamata, wakamchukua, wakampeleka nyumbani kwa kuhani mkuu." (Luka 22:52-54)

Baada ya kukamatwa katikati ya usiku, Yesu aliletwa mbele ya Sanhedrini na Kayafa, Kuhani Mkuu. Ni hapa kwamba kiwewe cha kwanza cha mwili kilitolewa. Askari mmoja alimpiga Yesu usoni kwa sababu ya kukaa kimya alipoulizwa na Kayafa. Walinzi wa ikulu walimfunika macho na kumdhihaki ili awatambue kila mmoja wao alipopita, wakamtemea mate na kumpiga usoni.

Jaribio la Kirumi

"Basi Pilato akaingia tena ndani ya ikulu, akamwita Yesu, akamwuliza, Wewe ndiwe mfalme wa Wayahudi? 'Je, hilo ni wazo lako mwenyewe,' Yesu akauliza, 'au wengine walizungumza na wewe kunihusu mimi?' 'Je, mimi ni Myahudi?' Pilato akajibu. 'Watu wako na makuhani wako wakuu ndio waliokutia mikononi mwangu. Umefanya nini?' Yesu alisema, 'Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama ingekuwa hivyo, watumishi wangu wangepigana ili kuzuia kukamatwa kwangu na Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu unatoka mahali pengine.' 'Wewe ni mfalme basi!' Alisema Pilato. Yesu akajibu, 'Umesema kweli kwamba mimi ni mfalme. Kwa kweli, kwa sababu hii mimi nilizaliwa, na kwa ajili ya hii nilikuja ulimwenguni, ili nishuhudie ukweli. Kila mtu aliye upande wa ukweli hunisikiliza.'" (Yohana 18:33-37)

Asubuhi na mapema, akiwa amepigwa na kupondwa, amepungukiwa na maji mwilini, na amechoka sana kwa kukosa usingizi usiku, Yesu anapitishwa kupitia Ikulu ya Ngome ya Antonia, makao ya serikali ya Liwali wa Yudea, Pontio Pilato. Bila shaka, unafahamu kitendo cha Pilato kujaribu kupeleka wajibu kwa Herode Antipa, Mtawala Mkuu wa Yudea. Yaonekana Yesu hakuteswa kimwili na Herode na akarudishwa kwa Pilato. Imechukuliwa kutoka - "Daktari Anashuhudia Kuhusu Kusulubishwa, Dk. C. Truman Davis, konnections.com/Kcundick/crucifix.html"

Ilikuwa ni kwa kujibu kilio cha umati ndipo Pilato aliamuru Bar-Aba aachiliwe na kumhukumu Yesu kupigwa mijeledi na kusulubiwa.

Sura ya 7

Sadaka ya Upatanisho

"Wale askari wakampeleka Yesu ndani ya ikulu (yaani Ikulu) wakakusanya kikosi kizima cha askari. Wakamvika vazi la zambarau, kisha wakasokota taji ya miiba na kumvika. Nao wakaanza kumwita, "Shikamoo mfalme wa Wayahudi!" Tena, na tena, wakampiga kichwani kwa fimbo na kumtemea mate. Wakapiga magoti, wakamsujudia. Nao walipokwisha kumdhihakiki, wakamvua lile vazi la zambarau, wakamvika nguo zake mwenyewe. (Marko 15:16-20)

Kupiga mijeledi

Kuna kutokubaliana sana miongoni mwa mamlaka kuhusu kupigwa mijeledi isiyo ya kawaida kama utangulizi wa kusulubiwa. Waandishi wengi wa Kirumi kutoka kipindi hiki hawahusishi haya mawili. Wasomi wengi wanaamini kwamba hapo awali Pilato aliamuru Yesu apigwe mijeledi kama adhabu yake kamili na kwamba hukumu ya kifo kwa kusulubishwa ilikuja tu kwa kujibu dhikiki ya umati kwamba Mtawala hakuwa akimtetea ipasavyo Kaisari dhidi ya mdanganyifu huyu anayedaiwa kudai kuwa Mfalme wa Wayahudi.

Maandalizi ya kupigwa mijeledi yalifanywa wakati Mfungwa alipovuliwa nguo Zake na mikono Yake kufungwa kwenye nguzo juu ya kichwa Chake. Inatia shaka kwamba Warumi wangepanya jaribio lolote la kufuata sheria ya Kiyahudi katika suala hili, lakini Wayahudi walikuwa na sheria ya kale iliyokataza zaidi ya viboko arobaini.

Jeshi la Kirumi linasonga mbele akiwa na bendera (au flagellum) mkononi mwake. Huu ni mjeledi mfupi unaojumuisha nyuzi kadhaa nzito za ngozi na mipira miwili midogo ya risasi iliyunganishwa karibu na ncha za kila moja. Mjeledi huo mzito unashushwa chini kwa nguvu zote tena na tena kwenye mabega, mgongo, na miguu ya Yesu. Mara ya kwanza kamba hukutwa kwenye ngozi tu. Kisha, mapigo hayo yanapoendelea, hupeyua zaidi ndani ya tishu zilizo chini ya ngozi, na hivyo kutokeza kwanza damu kutoka kwa kapilari na mishipa ya ngozi, na hatimaye kutokwa na damu kwa ateri kutoka kwa mishipa kwenye misuli ya chini.

Mipira midogo ya risasi kwanza hutoa michubuko mikubwa, ya kina ambayo huvunjwa wazi na makofi yanayofuata. Hatimaye, ngozi ya nyuma ni kunyongwa katika ribbons ndefu na eneo lote ni molekuli isiyotambulika ya tishu zilizopasuka, zinazovuja damu. Inapoamuliwa na ofisa mkuu kwamba mfungwa yuko karibu kufa, kupigwa huko hukomeshwa.

Yesu aliyezimia nusu-nusu anafunguliwa na kuruhusiwa kudondoka kwenye sakafu ya mawe, akiwa amelowa damu yake mwenyewe. Askari wa Kirumi wanaona mzaha mkubwa kwa Myahudi huyo wa mkoa anayedai kuwa mfalme. Wanatupa vazi kwenye mabega Yake na kuweka fimbo mkononi Mwake kwa ajili ya fimbo ya enzi. Bado wanahitaji taji ili kufanya ubadhirifu wao ukamilike. Matawi yanayoweza kunyumbulika yaliyofunikwa na miiba mirefu (ambayo hutumika kwa wingi katika vifurushi vya kuni) yanasukwa katika umbo la taji na hii inabanwa kichwani Mwake. Tena, kuna damu nyingi, kichwani kuwa moja ya maeneo yenye mishipa zaidi ya mwili.

Baada ya kumdhihaki na kumpiga usoni, askari walichukua fimbo kutoka mkononi Mwake na kumpiga kichwani, wakiingiza miiba hiyo ndani zaidi kichwani Mwake. Hatimaye, wanachoka na mchezo wao wa kuhuzunisha na vazi likachanika kutoka mgongoni Mwake. Akiwa tayari ameshikamana na mabonge ya damu na seramu kwenye majeraha, kuondolewa kwake husababisha maumivu makali kama vile katika kuondolewa kizembe kwa bendeji ya upasuaji, na karibu kana kwamba Alikuwa anachapwa tena, majeraha yanaanza kuvuja damu tena.

Kusulubishwa

Kwa kuheshimu desturi za Kiyahudi, Warumi hurudisha mavazi yake. Patibulum nzito ya msalaba imefungwa kwenye mabega Yake, na maandamano ya Kristo aliyehukumiwa, wezi wawili, na maelezo ya kuuawa ya askari wa Kirumi wakiongozwa na akida huanza safari yake ya polepole kwenye Via Dolorosa. Licha ya juhudi zake za kutembea wima, uzito wa boriti zito la mbao, pamoja na mshtuko unaotokana na kupoteza damu nyingi, ni mwingi sana. Anajikwaa na kuanguka. Mbao mbaya ya boriti huingia kwenye ngozi iliyopigwa na misuli ya mabega. Anajaribu kuinuka, lakini misuli ya mwanadamu imesukumwa zaidi ya uvumilivu wao.

Akida, akiwa na shauku ya kuendelea na kusulubishwa, anachagua mtazamaji hodari wa Afrika Kaskazini, Simoni wa Kurene, kubeba msalaba. Yesu anafuata, akiwa bado anavuja damu na kutokwa na jasho baridi, lenye baridi kali la mshtuko, hadi safari ya yadi 650 kutoka kwenye ngome ya Antonia hadi Golgotha ikamilishwe hatimaye.

Yesu anapewa divai iliyochanganywa na manemane, mchanganyiko mdogo wa kutuliza maumivu. Anakataa kunywa. Simoni anaamriwa kuweka patibulum chini na Yesu anatupwa nyuma kwa haraka na mabega yake dhidi ya kuni. Mwanajeshi anahisi huzuni mbele ya kifundo cha mkono. Anasukuma msumari mzito, wa mraba, wa chuma uliochongwa kupitia kifundo cha mkono na ndani kabisa ya kuni. Haraka, anasogea upande mwingine na kurudia kitendo akiwa mwangalifu asivute mikono kwa nguvu sana, lakini kuruhusu kukunja na kusonga. Kisha

patibulum inainuliwa mahali pa juu ya stipes na titulus kusoma "Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi" ni misumari mahali.

Mguu wa kushoto sasa umesisitizwa nyuma dhidi ya mguu wa kulia, na kwa miguu yote miwili kupanuliwa, vidole chini, msumari unapigwa kupitia upinde wa kila mmoja, na kuacha magoti yamepigwa kwa kiasi. Mhasiriwa sasa amesulubishwa. Anaposhuka taratibu huku akiwa na uzito zaidi kwenye kucha kwenye viganja vya mikono, maumivu makali yanatoka kando ya vidole na juu ya mikono kulipuka kwenye ubongo -- misumari kwenye viganja inaweka shinikizo kwenye mishipa ya kati. Anapojisukuma juu ili kuepuka mateso haya ya kukaza, Anaweka uzito Wake wote kwenye msumari kupitia miguu yake. Tena, kuna uchungu unaowaka wa msumari unaochanika kupitia neva kati ya mifupa ya metatarsal ya miguu.

“Wakafika mahali paitwapo Golgotha (maana yake, Mahali pa Fuvu la Kichwa). Huko wakampa Yesu divai iliyochanganywa na nyongo anywe; lakini baada ya kuionja, akakataa kuinywa. Walipokwisha kumsulubisha, waligawana mavazi yake kwa kuyapigia kura. Wakaketi, wakamlinda huko. Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka dhidi yake, HUYU NDIYE YESU, MFALME WA WAYAHUDI. (Mathayo 27:33-37)

“Ilikuwa saa tatu (9:00 asubuhi) walipomsulubisha. Barua ya shtaka dhidi yake ilisomeka hivi: MFALME WA WAYAHUDI. (Marko 15:25-27)

“Saa sita [aduhuri] giza likaja juu ya nchi yote mpaka saa tisa. Na saa tisa Yesu akalia kwa sauti kuu, Eloi, Eloi, lama! sabachthani?’ Maana yake, Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?” (Marko 15:33-34)

Katika hatua hii, mikono inapochoka, mawimbi makubwa ya tumbo hufagia juu ya misuli, na kuipiga kwa maumivu makali, yasiyo na huruma. Kwa tumbo hizi huja kutoweza kujisukuma juu. Kunyongwa kwa mikono yake, misuli ya pectoral imepooza na misuli ya intercostal haiwezi kutenda. Hewa inaweza kuvutwa kwenye mapafu, lakini haiwezi kutolewa nje. Yesu anapigana kujiinua ili apate hata pumzi moja fupi. Hatimaye, kaboni dioksidi hujilimbikiza kwenye mapafu na katika mfumo wa damu na tumbo hupungua kwa kiasi. Spasmodically, ana uwezo wa kujisukuma juu ili kutoa hewa na kuleta oksijeni inayotoa uhai. Bila shaka ilikuwa katika vipindi hivi ambapo Yeye alitamka sentensi saba fupi zilizorekodiwa.

Wa kwanza, "Baba, uwasamehe kwa kuwa hawajui watendalo."

Ya pili, kwa mwizi aliyetubu, "Leo utakuwa pamoja nami Peponi."

Wa tatu, akimtazama chini yule kijana aliyejawa na hofu na huzuni Yohana -- Mtume mpendwa -- Alisema, "Tazama mama yako." Kisha, akimtazama Mariamu mama yake, "Mama tazama mwanao."

Kilio cha nne ni kutoka mwanzo wa Zaburi ya 22, "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?"

Saa za maumivu yasiyo na kikomo, mizunguko ya kujipinda, matumbo ya kupasuka kwa viungo, kukosa hewa ya mara kwa mara kwa sehemu, maumivu ya kuungua ambapo tishu huchanika kutoka kwenye mgongo Wake uliochanika. Yeye husogea juu na chini dhidi ya mbao ngumu zinazostahimili saa za maumivu yasiyo na kikomo, mizunguko ya kujipinda, maumivu ya viungo, na mkupuo wa sehemu fulani. Kisha uchungu mwingine huanza maumivu ya kuponda ya kutisha ndani kabisa ya kifua wakati pericardium ikijaa polepole na seramu na kuanza kukandamiza moyo.

Mtu anakumbuka tena Zaburi ya 22, mstari wa 14: "Nimemwagwa kama maji, na mifupa yangu yote imekatika; moyo wangu ni kama nta, umeyeyuka katikati ya utumbo wangu.

Sasa inakaribia kwisha. Upotevu wa maji ya tishu umefikia kiwango muhimu; moyo ulioshinikizwa unajitahidi kusukuma damu nzito, nene, na uvivu kwenye tishu; mapafu yaliyoteswa yanafanya jitihada kubwa ya kuhema kwa miguno midogo ya hewa. Tishu zenye upungufu wa maji mwilini hutuma mafuriko yao ya vichocheo kwenye ubongo. Yesu anapumua kilio chake cha tano, "Naona kiu."

Mtu anakumbuka mstari mwingine kutoka katika Zaburi ya 22 ya kiunabii: "Nguvu zangu zimekauka kama kigae, na ulimi wangu umegandamana na taya zangu, Umenileta katika mavumbi ya mauti.

Sifongo iliyolowekwa kwenye poska, divai ya bei nafuu, siki ambayo ndiyo kinywaji kikuu cha wanajeshi wa Kirumi, inainuliwa kwenye midomo Yake. Inaonekana haichukui kioevu chochote. Mwili wa Yesu sasa uko katika hali ya kupita kiasi, na Anaweza kuhisi ubaridi wa kifo ukitambaa kupitia tishu Zake. Utambuzi huu unaleta maneno Yake ya sita "Imekwisha."

Misheni yake ya upatanisho sasa imekamilika. Hatimaye, anachagua kufa. Kwa msukumo wa mwisho wa nguvu, kwa mara nyingine tena anakandamiza miguu yake iliyochanika kwenye msumari, ananyoosha miguu yake, anavuta pumzi zaidi, na kusema kilio Chake cha saba na cha mwisho, "Baba! Mikononi mwako naiweka roho yangu."

Mengine unayajua. Ili Sabato isichafuliwe, Wayahudi waliomba watu waliohukumiwa watumwe na kuondolewa kwenye misalaba. Njia ya kawaida ya kukomesha kusulubiwa ilikuwa kwa kusulubiwa, kuvunjika kwa mifupa ya miguu. Hii ilimzuia mwathirika kujisukuma juu; hivyo, mvutano haukuweza kuondolewa kutoka kwa misuli ya kifua na upungufu wa haraka ulitokea. Miguu ya wale wezi wawili ilivunjwa, lakini askari walipomwendea Yesu, waliona kwamba haikuwa lazima.

Inavyoonekana, ili kuhakikisha kifo maradufu, askari-jeshi aliendesha mkuki wake kupitia nafasi ya tano kati ya mbavu, kuelekea juu kupitia pericardium, na ndani ya moyo. Mstari wa 34 wa sura ya 19 ya Injili kulingana na Mtakatifu Yohana unaripoti: "Na mara ikatoka damu na maji." Hiyo ni, kulikuwa na kutoroka kwa maji ya maji kutoka kwenye kifuko kilichozunguka moyo, kutoa ushahidi wa postmortem kwamba Mola Wetu hakufa kifo cha kawaida cha kusulubiwa kwa kukosa hewa, lakini kwa kushindwa kwa moyo (moyo uliovunjika) kwa sababu ya mshtuko na kubana kwa moyo na umajimaji kwenye pericardium.

Kwa hivyo, tumekuwa na mtazamo wetu -- ikiwa ni pamoja na ushahidi wa matibabu - wa ule mfano wa uovu ambao mwanadamu ameonyesha kwa Mwanadamu na kwa Mungu. Imekuwa ni maono ya kutisha, na zaidi ya kutosha kutuacha tukiwa na huzuni na huzuni. Tunaweza kuwa na shukrani jinsi gani kwamba tuna mwendelezo mkuu katika rehema isiyo na kikomo ya Mungu kwa mwanadamu.

Mwisho - Kuchapwa na Kusulubiwa Imechukuliwa kutoka - "Daktari Anashuhudia Kuhusu Kusulubishwa, Dk. C. Truman Davis, konnections.com/Kcundick/crucifix.html"

Daudi alitabiri hivi: "Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? Mbona uko mbali sana na kuniokoa, mbali na maneno ya kuugua kwangu? ... Lakini mimi ni mdudu, si mtu, nadharauliwa na watu na kudharauliwa na watu. Wote wanaoniona wananidhihaki; hutupa matusi, wakitikisa vichwa vyao: Anamtumaini Bwana; Bwana amwokoe. Na amwokoe, kwa kuwa anapendezwa naye. ... Nimemiminwa kama maji, na mifupa yangu yote imetengana. Moyo wangu umegeuka kuwa nta; imeyeyuka ndani yangu. Nguvu zangu zimekauka kama kigae, na ulimi wangu umeshikamana na paa la kinywa changu; unanilaza katika mavumbi ya mauti. Mbwa wamenizunguka; kundi la waovu limenizunguka, wamenichoma mikono na miguu yangu. Naweza kuihesabu mifupa yangu yote; watu wananitazama na kunishangaa. Wanagawana mavazi yangu kati yao na kuyapigia kura mavazi yangu. ... Miisho yote ya dunia itakumbuka na kumgeukia Bwana, na jamaa zote za mataifa watamsujudia, kwa maana mamlaka ni ya Bwana naye ndiye anayetawala juu ya mataifa. Matajiri wote wa dunia watafanya karamu na kuabudu; wote washukao mavumbini watapiga magoti mbele zake, wale wasioweza kujiweka hai. Uzao utamtumikia; vizazi vijavyo vitaambiwa habari za Bwana. Watatangaza uadilifu wake kwa watu ambao bado hawajazaliwa, maana yeye ndiye aliyefanya hivyo." (Zaburi 22:1-8; 14-18; 27-31)

Mazishi

"Ilikuwa Siku ya Maandalio (yaani, siku moja kabla ya Sabato). Kwa hiyo, ilipokuwa jioni, Yosefu wa Arimathaya, mjumbe mashuhuri wa Baraza, ambaye yeye mwenyewe alikuwa akingojea ufalme wa Mungu, alimwendea Pilato kwa ujasiri na kuuomba mwili wa Yesu. Pilato alishangaa kusikia kwamba tayari alikuwa amekufa. Akamwita jemadari, akamwuliza kama Yesu amekwisha kufa. Alipopata habari kutoka kwa yule jemadari kwamba ndivyo hivyo, akampa Yosefu mwili huo. Kwa hiyo, Yosefu akanunua nguo ya kitani, akaushusha mwili wake,

akauzungushia sanda, na kuuweka kwenye kaburi lililochongwa kwenye mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kwenye mlango wa kaburi.”(Marko 15:42-46)

Ufufuo

Yesu wa Nazareti, Masihi, alifanya mapenzi ya Baba Yake (Yohana 6:38) kwa kutoa mwili wake wa nyama kama dhabihu pekee ambayo ingeweza kulipia dhambi za mwanadamu, msamaha. Sadaka yake ya dhambi ilikubaliwa na Mungu kama ushahidi wa ufufuo wake kutoka kwa kifo. Bila ufufuo wake kifo cha Yesu kingekuwa bure, hakuna tofauti na wanadamu wote.

“Baada ya sabato, kulipopambazuka siku ya kwanza ya juma, Maria Magdalene na Mariamu yule mwingine walikwenda kulitazama kaburi. Kukawa na tetemeko kuu la nchi, kwa maana malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni, akaenda kaburini, akavingirisha lile jiwe na kukaa juu yake. Kuonekana kwake kulikuwa kama umeme, na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji. Walinzi walimwogopa sana hata wakatetemeka na kuwa kama wafu. Malaika akawaambia wale wanawake, “Msiogope, kwa maana najua kwamba mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa. Hayupo hapa; amefufuka kama alivyosema.”(Mathayo 28:1-6)

“Ikawa jioni ya siku ile ya kwanza ya juma, wanafunzi walipokuwa pamoja, na milango imefungwa kwa hofu ya Wayahudi, Yesu akaja akasimama kati yao, akasema, Amani iwe kwenu! Baada ya kusema hayo, akawaonyesha mikono yake na ubavu wake. Wanafunzi walifurahi sana walipomwona Bwana. Tena, Yesu akasema, 'Amani iwe nanyi! Kama vile Baba alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.' Naye akawavuvia, akasema, Pokeeni Roho Mtakatifu.”(Yohana 20:19-22)

“Siku moja baadaye wanafunzi wake walikuwamo tena nyumbani, na Tomaso alikuwa pamoja nao. Ingawa milango ilikuwa imefungwa, Yesu akaja akasimama kati yao na kusema, 'Amani iwe nanyi!' Kisha akamwambia Tomaso, lete kidole chako hapa; tazama mikono yangu. Nyosha mkono wako na uweke ubavuni mwangu. Acheni mashaka na aminini.' Tomaso akamwambia, Bwana wangu na Mungu wangu!”(Yohana 20:26-28)

Kwa sadaka ya dhambi ya dhabihu na ufufuo, Yesu alianzisha Agano Jipya na mwanadamu kwa kifo CHAKE. (Ebr. 9:15)

Mungu huwaweka wale walio katika Agano hili Jipya wanaoamini kuwa Kristo alikuwa Mungu katika mwili wa mwanadamu, kubadilika kutoka maisha ya dhambi hadi kuwa ya haki, na kumsihi Mungu awasamehe kwa kuzamishwa katika damu ya Kristo. Sasa wako katika Mwili wa Kristo, “Kanisa Langu” alilolianzisha kwa dhabihu na ufufuo Wake.

Sura ya 8

Maagizo kwa Wanafunzi Wake

“Chakula changu ni kufanya mapenzi yake aliyenituma na kuimaliza kazi yake. Je, ninyi hamsemi, ‘Bado miezi minne, kisha mavuno? kuvuna msichokifanyia kazi wengine wamefanya kazi ngumu, nanyi mmevuna faida ya kazi yao.” (Yohana 4:34-38)

Je, ni nini hiki cha kupanda na kuvuna ambacho wale walio ndani ya Kristo wanapaswa kufanya?

Fanya Wanafunzi

“Yesu aliwaambia wanafunzi Wake muda mfupi kabla hajarudi kwa Baba kwamba ‘Nimepewa mamlaka yote mbinguni na duniani. Kwa hiyo, enendeni mkafanye wanafunzi kutoka kwa mataifa yote, mkiwabatiza kwa jina(mamlaka) ya Baba na ya Mwana na ya Roho Mtakatifu.” (Mathayo 28:18-19)

“Enendeni ulimwenguni mwote mkahubiri(tangazeni) habari njema (wokovu ni kwa njia ya maisha ya Kristo, kifo [dhabihu ya upatanisho], kifo, kuzikwa na kufufuka) kwa viumbe vyote. Aminiye na kubatizwa ataokoka, lakini asiyeamini atahukumwa.” (Marko 16:15-16)

Wale wanaokubali ujumbe wa Kristo wa msamaha na wokovu wanapaswa kufundishwa “kushika yote niliyowaamuru ninyi” (Mathayo 28:20). Katika Matendo 2:42 tunapata "wakikaa katika fundisho la mitume, na katika ushirika, na katika kuumeza mkate, na katika kusali."

Maoni: “Kumega Mkate” huenda kunarejelea kula mlo wao wa kawaida pamoja. Hata hivyo, inaweza kuwa “Mlo wa Bwana” au zote mbili. Mafundisho ya mitume hayakuwa ya mapokeo ya mwanadamu au maoni ya mitume bali Maneno Kristo aliyanena jinsi Roho Mtakatifu alivyowawezesha kukumbuka.

Je, mitume na wanafunzi ndio pekee waliokuwa na kazi ya kuhubiri/kufundisha Injili? HAPANA.

“Siku hiyo(kupigwa mawe kwa Stefano) mateso makubwa yalizuka dhidi ya wale waliokuwa wa njia (wale walio katika Kristo) kule Yerusalemu, na wote isipokuwa mitume wakatawanyika kotekote katika Uyahudi na Samaria. Watu wamchao Mungu walimzika Stefano na kuomboleza sana kwa ajili yake. ... Wale waliotawanyika walihubiri (euaggelizo- kwa hiyo, kuinjilishwa kamakeerux ni neno la Kigiriki linalomaanisha kuhubiri) neno hilo popote walipoenda.” (Matendo 8:1-5)

Mtume Paulo alisema: “Siionei haya Injili, kwa sababu ni uweza wa Mungu uuletao wokovu wa kila aminiye, (wale watendao imani yao). (Warumi 1:16)

Kupaa na Kuja Mara ya Pili

“Katika kitabu changu cha kwanza, Theofilo, niliandika juu ya mambo yote ambayo Yesu alianza kufanya na kufundisha mpaka siku ile alipochukuliwa juu mbinguni, baada ya kutoa maagizo kwa njia ya Roho Mtakatifu kwa mitume aliowachagua. Baada ya kuteseka kwake, alijionyesha kwa wanaume hao na kutoa uthibitisho mwingi wenye kusadikisha kwamba alikuwa hai. Aliwatokea kwa muda wa siku arobaini na akazungumza juu ya ufalme wa Mungu. Pindi moja, alipokuwa akila pamoja nao, aliwaamuru hivi: ‘Msiondoke Yerusalemu, bali ingojeni zawadi ambayo Baba yangu aliahidi, ambayo mmenisikia nikisema juu yake. Kwa maana Yohana alibatiza kwa maji, lakini baada ya siku chache ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu. Basi, walipokutana pamoja, wakamwuliza, Bwana, wakati huu utawarudishia Israeli ufalme? Akawaambia: ‘Si kazi yenu kujua nyakati wala tarehe ambazo Baba ameweka kwa mamlaka yake mwenyewe. Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. Baada ya kusema hayo, alichukuliwa juu mbele ya macho yao, na wingu likamficha wasimwone. Walikuwa wakitazama juu mbinguni alipokuwa akienda, mara watu wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama karibu nao. Wakasema, Enyi watu wa Galilaya, mbona mmesimama hapa mkitazama angani? Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda mbinguni, atarudi jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni.”(Matendo 1:1-11)

“Msifadhaike mioyoni mwenu. Mtumaini Mungu; niamini mimi pia. Nyumbani mwa Baba yangu mna vyumba vingi; kama sivyo, ningaliwaambia. Ninaenda huko kuwaandalia mahali. Na nikienda na kuwaandalia mahali, nitarudi na kuwakaribisha pamoja nami, ili ninyi nanyi mwe pale nilipo. Ninyi mnajua njia ya kufika mahali ninapokwenda.”(Yohana 14:1-4)

“Ndugu zangu, nawaambieni, nyama na damu haziwezi kuurithi ufalme wa Mungu, wala kuharibika kurithi kutoweza kuharibika. Sikilizeni, ninawaambia ninyi siri: hatutalala sote, lakini sote tutabadilishwa - kwa kufumba na kufumbua, kufumba na kufumbua, wakati wa tarumbeta ya mwisho. Kwa maana tarumbeta italia, wafu watafufuliwa wasiwe na uharibifu, nasi tutabadilishwa. Kwa maana kile kinachoharibika lazima kivae kutoharibika, na kile chenye kufa kivae kutokufa. Wakati huu wenye kuharibika utakapovaa kutoharibika, na kile chenye kufa pamoja na kutokufa, ndipo lile neno lililoandikwa litakapotimia: ‘Kifo kimemezwa kwa ushindi.”(1 Wakorintho 15:50-54)

“Ndugu, hatutaki mkose kufahamu habari za wale wanaolala, au kuwa na huzuni kama watu wengine wasio na matumaini. Tunaamini kwamba Yesu alikufa na kufufuka na hivyo tunaamini kwamba Mungu atawaleta pamoja na Yesu wale waliolala katika yeye. Kulingana na neno la Bwana mwenyewe, tunawaambia kwamba sisi ambao bado tu hai, ambao tutabaki hadi kuja kwake Bwana, hakika hatutawatangulia wale ambao wamelala mauti. Kwa maana Bwana

mwenyewe atashuka kutoka mbinguni pamoja na mwaliko, na sauti ya malaika mkuu, na parapanda ya Mungu; nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza. Baada ya hayo, sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika mawingu ili kumlaki Bwana hewani. Na hivyo, tutakuwa pamoja na Bwana milele. Kwa hiyo farijianeni kwa maneno haya.”(1 Wathesalonike 4:13-18)

Sasa, akina ndugu, kuhusu nyakati na tarehe hatuna haja ya kuwaandikia, kwa maana mnajua wazi kwamba siku ya Bwana itakuja kama mwivi usiku.(1 The. 5:1-2)

“Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Mbingu zitatoweka kwa kishindo; vitu vya asili vitaharibiwa kwa moto, na dunia na vyote vilivyomo ndani yake vitawekwa wazi. Kwa kuwa kila kitu kitaharibiwa kwa njia hii, je, mnapaswa kuwa watu wa aina gani? Mnapaswa kuishi maisha matakatifu na ya kumcha Mungu huku mkitazamia siku ya Mungu na kuharakisha kuja kwake. Siku hiyo italeta uharibifu wa mbingu kwa moto, na viumbe vya asili vitayeyuka kwa joto. Lakini sisi, kama alivyoahidi, tunatazamia mbingu mpya na dunia mpya, makao ya uadilifu.”(2 Petro 3:10-13)

Je, umejiandaakupitia imani ya utii katika Kristo wakati wa Kuja Kwake Mara ya Pili?

Sura ya 10

Ombi la Kristo

“Njooni kwangu ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha. Jitieni nira yangu, mjifunze kwangu, kwa kuwa mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtapata raha nafsini mwenu. Kwa maana nira yangu ni laini, na mzigo wangu ni mwepesi.”(Mt 11:28-30)

“Lakini wapenzi, msisahau jambo hili moja: Kwa Bwana siku moja ni kama miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja. Bwana hakawii kutimiza ahadi yake, kama wengine wanavyokudhani kukawia. Yeye ni mvumilivu kwenu, hapendi mtu ye yote apotee, bali wote wafikilie toba.” (2 Petro 3:8-9)

“Baadaye Yesu akawatokea wale kumi na mmoja walipokuwa wakila; aliwakemea kwa kukosa imani na ukaidi wao wa kukataa kuwaamini wale waliomwona baada ya kufufuka. Akawaambia, "Enendeni ulimwenguni mwote mkaihubiri Habari Njema kwa viumbe vyote. Kila aaminiye na kubatizwa ataokoka, lakini asiyeamini atahukumiwa.”(Marko 16:14-16)

“Basi, wakupita Misia, wakashuka mpaka Troa. Usiku, Paulo aliona maono ya mtu wa Makedonia amesimama akimsihi, "Vuka uje Makedonia utusaidie." Baada ya Paulo kuona

maono hayo, tulijitayarisha mara moja kuondoka kwenda Makedonia, tukiwa na hakika kwamba Mungu ametuita tuwahubirie Habari Njema.(Matendo 16:8-10)

“Mwana wa Adamu alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea.”(Luka 19:10)

“Kaeni ndani yangu, nami nitabaki ndani yenu. Hakuna tawi liwezalo kuzaa peke yake; lazima ibaki ndani ya mzabibu. Wala hamwezi kuzaa matunda msipokaa ndani yangu. "Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi; mtu akikaa ndani yangu nami ndani yake, atazaa sana; pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote; mtu asipokaa ndani yangu, huyo ni kama tawi lililotupwa na kunyauka; matawi kama hayo hung'olewa, na kutupwa motoni, na kuchomwa.(Yohana 15:4-7)

“Ndipo Petro, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu, akawaambia, ‘Wakuu na wazee wa watu! Ikiwa tunaitwa kujibu leo kwa ajili ya tendo la wema alilofanyiwa kiwete na kuulizwa jinsi alivyoponywa, basi jueni hili, ninyi na watu wote wa Israeli: Ni kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha lakini ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, kwamba mtu huyu anasimama mbele yenu akiwa mzima. Yeye ndiye "jiwe mlilokataa ninyi waashi, ambalo limekuwa jiwe kuu la msingi.' Wokovu haupatikani kwa mwingine awaye yote, kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo.”(Matendo 4:8-12)

“Kwa maana ni kwa moyo wako unaamini na kuhesabiwa haki, na ni kwa kinywa chako unakiri na kuokolewa. Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: 'Yeyote anayemwamini hatatahayarika kamwe.' Kwa maana hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani; Bwana yeye yule ni Bwana wa wote na huwabariki sana wote wamwitao, kwa maana, "Kila mtu anayeliitia jina la Bwana ataokolewa." (Warumi 10:10-13)

“Siionei haya Injili, kwa sababu ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza, kisha kwa Myunani. Maana katika Injili haki itokayo kwa Mungu inadhihirishwa.”(Warumi 1:16-17)

“Amri mpya nawapa: Mpendane. Kama vile nilivyowapenda ninyi, vivyo hivyo lazima mpendane ninyi kwa ninyi. Hivyo watu wote watatambua ya kuwa ninyi mmekuwa wanafunzi wangu, mkiwa na upendo ninyi kwa ninyi.(Yohana 13:34-35)

“Hapo zamani mlikuwa mmefarakana na Mungu na mlikuwa adui katika akili zenu kwa sababu ya mwenendo wenu mbaya. Lakini sasa amewapatanisha ninyi kwa mwili wa Kristo kwa njia ya mauti, ili awalete ninyi watakatifu mbele zake, bila mawaa wala mashitaka, mkidumu katika

imani, mmeimarishwa, mkiwa thabiti, msitishwe na kuliacha lile tumaini lililo katika Injili. (Kol 1:21-23)

“Kwa hiyo, ukifikiri umesimama imara, jihadhari usije ukaanguka! Jaribu halikuwapata ninyi ila lililo kawaida ya wanadamu. Na Mungu ni mwaminifu; hatawaacha mjaribiwe kupita mwezavyo. Lakini mnapojaribiwa, yeye atatoa pia njia ya kutokea ili mweze kusimama chini yake.” (1Kor 10:12-13)

Nayajua mateso yako na umaskini wako, lakini wewe ni tajiri! Nayajua masingizio ya wale wajiitao Wayahudi, nao sio, bali ni sinagogi la Shetani. Usiogope yale ambayo unakaribia kuteseka. Nawaambia, Ibilisi atawaweka baadhi yenu gerezani ili kuwajaribu, nanyi mtapata mateso kwa muda wa siku kumi. Uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima.” (Ufu 2:9-10)

Sura ya 11

Taarifa kuhusu Mtu Ambaye Alikuwa Mungu

Wakristo huva jina la Kristo kwa sababu Kristo ndiye Bwana wao, Mwalimu, Kiongozi, Mwokozi, Mkombozi, Kielelezo, Kuhani Mkuu, Tumaini, Dhabihu kwa ajili ya dhambi, na mengi zaidi. Msingi thabiti wa imani yetu ni ukweli wa maungamo ya Petro. Yesu ni halisi na Biblia ni kweli. Yote yanayohitaji kujulikana kuhusu Yesu yanapatikana katika Biblia. Historia yote ya mwanadamu inamzunguka Yeye. Yesu ndiye mhusika mkuu wa tamthilia ya mwanadamu. Haishangazi kwamba historia ya ulimwengu imegawanywa katika vipindi viwili vya wakati: kabla ya Kristo (BC) na baada ya Kristo (AD). Ingawa Biblia inamfunua Yesu, kuna uthibitisho mwingi nje ya Biblia unaothibitisha kwamba Yesu ni mtu wa kihistoria, kama vile Biblia inavyomwonyesha. Maandiko haya ya nje yanashirikiana na yale ambayo Biblia inaeleza kumhusu

Yesu

“Baba aliyenituma yeye mwenyewe ameshuhudia juu yangu. Hamjapata kamwe kusikia sauti yake, wala kuona umbo lake, wala neno lake halikai ndani yenu, kwa maana hamwamini yeye aliyemtuma. Mnajifunza Maandiko kwa bidii kwa sababu mnadhani kwamba kupitia hayo mna uzima wa milele. Haya ndiyo Maandiko yanayonishuhudia.” (Yohana 5:37-39)

Mtume Petro

“Wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu aliye hai.” (Mathayo 16:16)

Mtume Yohana

“Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Alikuwa pamoja na Mungu hapo mwanzo. Kwa yeye vitu vyote viliumbwa; pasipo yeye

hakikufanyika chochote kilichofanyika. Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. Nuru yang'aa gizani, lakini giza halikuielewa. Akaja mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu; jina lake alitwa Yohana. Yeye alikuja kuwa shahidi ili aishuhudie nuru hiyo, ili kwa yeye watu wote wapate kuamini. Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru; alikuja tu kama shahidi wa ile nuru. Nuru ya kweli itaiyo nuru kila mtu, ilikuwa ikija katika ulimwengu. Alikuwako ulimwenguni, na ingawa ulimwengu uliumbwa kupitia yeye, ulimwengu haukumtambua. Alikuja kwenye mali yake, lakini walio wake hawakumpokea. Bali wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake; watoto waliozaliwa si kwa jinsi ya asili, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mume, bali kwa Mungu.(Yohana 1:1-13)

“Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu. Nasi tumeuona utukufu wake, utukufu wake yeye pekee aliyetoka kwa Baba, amejaa neema na kweli.”(Yohana 1:14)

Yohana Mbatizaji

“Huyo [Yohana] akapaza sauti, akisema, Huyu ndiye niliyenena habari zake, ya kwamba, Ajaye nyuma yangu amenipita kwa kuwa alikuwa kabla yangu. Kutokana na utimilifu wa neema yake sisi sote tumepokea baraka moja baada ya nyingine. Maana torati ilitolewa kwa mkono wa Musa; neema na kweli zilikuja kwa njia ya Yesu Kristo. Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wo wote;(Yohana 1:15-18)

“Yesu alitazama mbinguni na kuombaBaba, wakati umefika. Mtukuze Mwana wako, ili Mwanao apate kukutukuza wewe. Kwa maana umempa mamlaka juu ya watu wote ili awape uzima wa milele wale wote uliompaa. Sasa uzima wa milele ndio huu: Wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma. Nimekuletea utukufu duniani kwa kuimaliza kazi uliyonipa niifanye. Na sasa, Baba, unitukuze mbele yako kwa utukufu ule niliokuwa nao pamoja nawe kabla ya ulimwengu kuumbwa.”(Yohana 17:1-5)

Yesu Mbele ya Gavana Mroma, Pilato

“Basi Pilato akaingia tena ndani ya ikulu, akamwita Yesu, akamwuliza, Wewe ndiwe mfalme wa Wayahudi? 'Je, hilo ni wazo lako mwenyewe,' Yesu akauliza, 'au wengine walizungumza nanyi kunihusu mimi? 'Je, mimi ni Myahudi?' Pilato akajibu. 'Watu wako na makuhani wako wakuu ndio waliokutia mikononi mwangu. Umefanya nini?' Yesu alisema, 'Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama ingekuwa hivyo, watumishi wangu wangepigana ili kuzuia kukamatwa kwangu na Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu unatoka mahali pengine.' 'Wewe ni mfalme basi!' Alisema Pilato. Yesu akajibu, 'Umesema kweli kwamba mimi ni mfalme. Kwa kweli, kwa sababu hii mimi nilizaliwa, na kwa ajili ya hii nilikuja ulimwenguni, ili nishuhudie ukweli. Kila mtu aliye upande wa ukweli hunisikiliza.' 'Ukweli ni nini?' Pilato akauliza.(Yohana 18:33-38)

Wayahudi walisisitiza

“Sisi tunayo sheria, na kulingana na sheria hiyo lazima afe, kwa sababu alidai kuwa Mwana wa Mungu. Pilato aliposikia hayo, aliogopa zaidi, akarudi ndani ya ikulu. 'Unatoka wapi?' alimuuliza Yesu, lakini Yesu hakumjibu. 'Je, unakataa kusema nami?' Pilato alisema. 'Je, hujui kwamba nina

uwezo wa kukufungua au kukusulubisha?' Yesu akajibu, Hungekuwa na mamlaka juu yangu kama usingepewa kutoka juu. Kwa hiyo, yeye aliyenitia mikononi mwako ana hatia kubwa zaidi.'"(Yohana 19:7-11)

Yule towashi akamwambia Phillip

Yule towashi akasema, "Ninaamini ya kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu." (Matendo 8:38)

"Hayo yote yalifanyika ili kila aliyempokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale waliaminio jina lake; watoto waliozaliwa si kwa jinsi ya asili, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala kwa mapenzi ya mume, bali kwa Mungu.(Yohana 1:12-13)

Thallus

Mathayo asema: "Wakawa wamemsulubisha ... na wakaketi, wakamlinda huko ... tangu saa sita mpaka saa tisa giza likaingia katika nchi yote." (Mathayo 27:35-36; 45-46) Marko alisema hivi: "Saa sita, giza likaja juu ya nchi yote mpaka saa tisa." (Marko 15:33)

Thallus, mwanahistoria mzaliwa wa Msamaria aliyeishi na kufanya kazi huko Roma yapata mwaka wa 52 BK, alinukuliwa na Julius Africanus, mwanachronograph Mkristo wa mwishoni mwa karne ya pili.¹ "Thallus, katika kitabu cha tatu cha historia yake, anafafanua giza hili kama kupatwa kwa jua." Africanus alisema pingamizi lake kwa ripoti hiyo akisema kwamba kupatwa kwa jua hakuwezi kutokea wakati wa mwezi mzima, kama ilivyokuwa wakati Yesu alipokufa wakati wa Pasaka. Nguvu ya kurejelea Thallus ni kwamba hali za kifo cha Yesu zilijulikana na kujadiliwa katika Jiji la Imperial mapema katikati ya karne ya kwanza. Ukweli wa kusulubishwa kwa Yesu lazima uwe ulikuwa unajulikana sana kufikia wakati huo, kwa kiwango ambacho makafiri kama Thallus walifikiri ni muhimu kuelezea suala la giza kama jambo la asili. ... Kwa kushangaza, juhudi za Thallus zimegeuzwa kuwa mkondo wa uthibitisho wa kihistoria kwa Yesu na kwa kutegemewa kwa maelezo ya Marko kuhusu giza wakati wa kifo chake."²

Mara Bar-Serapion

"Nakala katika Jumba la Makumbusho la Uingereza huhifadhi maandishi ya barua iliyotumwa kwa mwanawe na Msiria anayeitwa Mara Bar-Serapion. Baba alionyesha upumbavu wa kuwatesa watu wenye hekima kama Socrates, Pythagoras, na mfalme mwenye hekima wa Wayahudi, ambayo muktadha waonyesha kwa wazi kuwa Yesu. "Waathene walipata faida gani kwa kumuua Socrates? Njaa na tauni ziliwajia kama hukumu kwa uhalifu wao. Watu wa Samos walipata faida gani kwa kumchoma moto Pythagoras? Kwa muda mfupi nchi yao ilifunikwa na mchanga. Wayahudi walipata faida gani kwa kumwua mfalme wao? Ilikuwa tu baada ya kwamba ufalme wao ulikomeshwa. Watu hawa watatu wa Samtheni walikufa kwa haki; watu wa Samtheni walikufa kwa haki; wakizidiwa na bahari, Wayahudi, walioharibiwa na kufukuzwa kutoka katika nchi yao, wanaishi katika mtawanyiko kamili ...

Cornelius Tacitus

Mwanahistoria wa Kirumi aliyeishi karibu mwaka wa 50 BK hadi 100 BK aliandika kuhusu moto wa Nero. "Kwa sababu hiyo, ili kuiondoa ile ripoti, Nero alifunga hatia na kuwatesa sana kundi

lililochukiwa kwa ajili ya machukizo yao, lililoitwa Wakristo na watu wengi. Christus, ambaye jina hilo lilitoka kwake, alipata adhabu kali sana wakati wa utawala wa Tiberio mikononi mwa mmoja wa watawala wetu, Pontio Pilato".

Plinius Secundus

Gavana wa Kirumi katika mwaka wa 112 BK aliandika Mtawala Trajan "Walikuwa na desturi ya kukutana siku fulani iliyopangwa kabla ya nuru, walipomwambia Kristo wimbo wa taifa kama Mungu na wakajifunga kwa kiapo cha kutotenda tendo lolote la uovu ... baada ya hapo ilikuwa ni desturi yao kutengana, na kisha kukutana tena ili kula chakula, bali chakula cha aina ya kawaida".

Seutonium

Mwanahistoria na afisa wa mahakama wa Imperial House wakati wa utawala wa Hadrian aliandika kuhusu AD 120 katika Life of Claudius. "Wayahudi walipokuwa wakifanya fujo za kila mara kwa msukumo wa Krestus, yeye (Klaudio) aliwafukuza kutoka Roma." 6 Edward C. Wharton kisha asema "Sababu ya umaarufu wa nukuu hii inatokana na uhakika wa kwamba Luka, miaka sitini hivi mapema, alikuwa ameandika kisa hichohicho kuwa sababu ya mtume Paulo kufunga nira na wenzi wa ndoa Wakristo walioitwa Akila, 1-2 tena katika Kristo. muktadha wa kihistoria unazingatiwa katika fasihi ya ziada ya Biblia."7

Flavius Josephus

Josephus ana uchunguzi wa kuvutia. "Ikatokea wakati kama huo Yesu, mtu mwenye hekima, kama tukimwita mtu; kwa kuwa alikuwa mtendaji wa ajabu, mwalimu wa watu wanaoipokea kweli kwa furaha. Akawashinda Wayahudi wengi na Wagiriki wengi pia. Mtu huyu alikuwa Masihi. Na Pilato alipokwisha kumhukumu msalabani kwa kushawishiwa na viongozi wetu, wale waliompenda tangu siku ya kwanza hawakuwa na nabii tena. alitabiri na kusema mambo mengine mengi ya ajabu juu yake Na hata sasa jamii ya Wakristo, walioitwa kwa jina lake, bado haijafa."8

Waandishi wa Mapema wa Kiyahudi na Wamataifa

Nukuu ifuatayo kutoka kwa FF Bruce inafupisha hili kwa uwazi sana. "Chochote kingine kinachoweza kuzingatiwa juu ya ushahidi kutoka kwa waandishi wa mapema wa Kiyahudi na Wamataifa ... angalau inathibitisha, kwa wale wanaokataa ushuhuda wa maandishi ya Kikristo, tabia ya kihistoria ya Yesu mwenyewe. Waandishi wengine wanaweza kuchezea dhana ya 'hadithi ya Kristo,' lakini hawafanyi hivyo kwa msingi wa ushahidi wa kihistoria. Historia ya Kristo ni ya kihemko (inayojidhihirisha bila upendeleo kwa historia ya Julius). wanahistoria wanaoeneza nadharia za 'hekaya za Kristo'." 9

MuhtasariVifungu hivi na vingine vingi vinaonyesha wazi kwamba Yesu:

- a) Mungu ambaye kupitia yeye kila kitu kiliumbwa
- b) alijinyenyekeza kuja duniani katika umbo la mwanadamu
- c) akawa dhabihu kamilifu na pekee kwa ajili ya dhambi.
- d) alifufuliwa kutoka katika kifo cha kimwili kilichoshuhudiwa na wengi

- e) alipaa kurudi nyumbani kwake, Mbinguni pamoja na Baba
- f) atakuja tena kuwapokea wale walio na imani ya utii
- g) kutambuliwa kama binadamu na waandishi wa kilimwengu, wasioamini

Maelezo ya chini:

1. FF Buce, Nyaraka za Agano Jipya, Eerdmens, p. 113.
2. Edward C. Wharton, Ukristo: A Clear Case of History Howard p. 7.
3. British Museum Syriac Bi., FF Bruce, Jesus and Christian Origins Outside the New Testament, p. 31.
4. Hadithi na Hadithi, 15:44. Kutoka Britannica Great Books, Vol. 15, uk. 168.
5. Nyaraka, 10:96.
6. Maisha ya Klaudio, 25:4
7. Edward C. Wharton, Ukristo: Kesi ya Wazi ya Historia, Howard p. 11.
8. Mambo ya kale, 18,3. 3.
9. FF Bruce, Nyaraka za Agano Jipya. Uk. 119. Yote hapo juu yalitajwa na Edward C. Wharton katika kitabu chake Christianity: A Clear Case of History.

Kiambatisho A

Unabii na Utimizo wake

Kuna zaidi ya unabii mia moja kuhusu Yesu katika Agano la Kale lakini kuna uwezekano gani wa kufanya utabiri 25 tu kuhusu mtu ambaye angezaliwa miaka mingi baadaye na kuwa na utabiri huu kuwa kweli?

Dr. Hawley O. Taylor ametoa jibu hili: “Kuhusu matukio haya ya matukio yaliyotabiriwa kwa ajili ya Masihi wa Israeli ambaye angekuja, kama nafasi za kufaulu zingekuwa hata katika kesi ya kila mmoja, hiyo ni p (uwezekano) ni sawa na katika kila hali, basi uwezekano wa jumla kwamba matukio yote yangepata utimizo wake kwa mtu mmoja ungekuwa na p^n sawa na $(1/2)$ (Milioni 33, ambapo n sawa na 25) kati ya matukio haya yote yaliyotabiriwa yanatimia ikiwa yalikuwa ni mambo ya kubahatisha tu. Sasa kutazama kwa unabii huu kuhusu Kristo kunaonyesha kwamba hakuna hata nafasi ya kufaulu, kwa maana katika baadhi ya matukio ni jambo lisilowezekana kabisa kwamba tukio hilo lingeweza kutokea kabisa (kama mtoto kuzaliwa bila baba wa kibinadamu angekuwa na usawa unabii unaotimia ungekuwa pn sawa na $(1/5)^n$ au nafasi moja kati ya trilion 100 moja ikiwa n ni sawa na 25. [Modern Science and Christian Faith, p. 178.] Hata ikiwa unabii kuhusu kuzaliwa na bikira hautajumuishwa, hesabu inabaki kuwa kubwa kiasitronomia. Ni kubwa sana kudhani kuwa hii ilitokea kwa bahati mbaya! Unabii ishirini na tano kuhusu Kristo na utimizo wake, kutoka kwa Modern Science and Christian Faith, uk. 179-183.

	Unabii	Alitabiri	Imetimizwa
1.	Wa kabila la Yuda.	Mwanzo 49:10	Luka 3:23-33

2.	Wa ukoo wa Kifalme wa Daudi	Yer. 23:5	Mt. 1:1
3.	Kuzaliwa na bikira	Isa. 7:14	Mt. 1:18
4.	Mzaliwa wa Bethlehemu	Mika 5:2	Mt. 2:1,2
5.	Mtangulizi atatayarisha njia	Mal. 3:1	Marko 1:6,7
6.	Ataingia Yerusalemu akiwa amepanda punda	Zek. 9:9	Mt. 21:6.7
7.	Mwanafunzi atasalitiwa	Zek. 13:6	Mt. 26:49,50
8.	Bei ya usaliti imetajwa	Zek. 11:1,2	Mt. 26:14,15
9.	Pesa za usaliti zirudishwe	Zek. 11:13	Mt. 27:5,7
10.	Wanafunzi wake watamwacha	Zek. 13:7	Mt. 26:56
11.	Mashahidi wa uwongo wanamshtaki	Zab. 35:11	Mt. 26:59,60
12.	Atateseka, kunyanyaswa	Isa. 50:6	Mt. 26:67
13.	Atateseka kimya kimya	Isa. 53:7	Mt. 27:12-14
14.	Atachapwa mijeledi	Isa. 53:5	Mt. 27:26,29
15.	Mikono na miguu iliyopigwa	Zab. 22:16	Luka 23:33
16.	Imehesabiwa pamoja na wahalifu	Isa. 53:12	Marko 15:27
17.	Kugawanya nguo	Zab. 22:18	Yohana 19:23,24
18.	Nyongo na siki itatolewa	Zab. 69:21	Yohana 19:28,29

19.	Hakuna mifupa ya kuvunjika	Zab. 34:20	Yohana 19:33
20.	Atatobolewa	Zek. 12:10	Yohana 19:
21.	Umati wa watu utamkemea	Zab. 109:29	Mt. 27:39
22.	Giza wakati wa mchana kuashiria kusulubishwa	Amosi 8:9	Mt. 27:45
23.	Kuzikwa pamoja na matajiri	Isa. 53:9	Mt. 27:57-60
24.	Kufufuka kutoka kwa wafu	Zab. 16:10	Mt. 28:6
25.	Kupanda	Zab. 68:18a	Luka 24:51

Kiambatisho B

Ifuatayo ni orodha ya unabii kuhusu Kristo kutoka kwa "Hermeneutics" na DR Duncan. Cincinnati, ukurasa wa 395-99.

Mkusanyaji wa ukweli huu hajulikani kwa BibleWay Publishing.

Miujiza ya Yesu

Mtu mwenye ukoma	Mathayo 8:2-4, Marko 1:40-45, Luka 5:12-16
Mama mkwe wa mtume Petro	Mathayo 8:14-17, Marko 1:29-31 Luka 4:38-39
Mkono uliopooza	Mathayo 8:28-34, Marko 5:1-20, Luka 8:26-39
Mlemavu wa kitanda	Mathayo 9:1-8, Marko 2:3-12, Luka 5:17-26
Binti ya mtawala, Yairo, alifufuka kutoka kwa wafu	Mathayo 9:18-26, Marko 5:22-33 Luka 8:41-56
Vipofu wawili wapakata kuona tena	Mathayo 9:27-31

Mtu bubu anaongea	Mathayo 9:32-35
Mtu mwenye pepo	Mathayo 12:9-13, Marko 3:1-5 Luka 6:6-10
Mtu kipofu na bubu	Mathayo 12:22-23, Marko 3:19-30 Luka 11:14-23
Mikate mitano na samaki wa kuvuta	Mathayo 14:13-21
Petro akitembea juu ya maji	Mathayo 14:22-23
mwanamke Mkanaani	Mathayo 15:21-28, Marko 7:24-30
Kulisha elfu nne	Mathayo 15:29-39 ,Marko 7:24-30
Vijana wenye pepo	Mathayo 17:14-21, Marko 9:14-39 Luka 9:37-43
Pesa za ushuru kwenye mdomo wa samaki	Mathayo 17:24-27
Maono yamerejeshwa	Mathayo 20:29-34, Marko 10:46-52 Luka 18:35-43
Mtu mwenye pepo mchafu	Marko 1:23-26 Luka 4:33-37
Kiziwi mwenye tatizo la kuongea	Marko 7:32-37
Kipofu wa Bethsaida	Marko 8:22-26
Kufufuka kwake	Marko 16:9-11, Luka 24:1-7, Yoh 19:42-20:14
Vijana walioibiwa hotuba	Marko 9:14-26
Mwana pekee wa mjane	Luka 7:11-16
Mwanamke mlemavu	Luka 13:11-17
Mwanaume anayeugua ugonjwa wa kutetemeka	Luka 14:1-6
Wakoma kumi	Luka 17:11-19
mtoto wa ofisa wa Kapernaumu	Yohana 4:46-54

Miaka thelathini na minane ni batili	Yohana 5:1-16
Mwanadamu kipofu tangu kuzaliwa	Yohana 9:1-41
Lazaro alifufuka kutoka kwa wafu	Yohana 11:32-44
Miujiza Mingine	
	Mathayo 14:15-21, Marko 6:35-44 Luka 9:12-17, Yohana 6:5-14
	Mathayo 15:32-39 Marko 8:1-10
	Mathayo 17:27
	Mathayo 8:30-32
	Mathayo 21:18-21 Marko 11:12-14...20-24
	Mathayo 8:23-27, Marko 4:37-41 Luka 8:22-25
	Mathayo 14:28-31
	Marko 5:51-52 Yohana 6:21
	Luka 5:1-11
	Luka 4:30
	Yohana 2:1-11
	Yohana 21:6-14
	Yohana 18:4-6

Kiambatisho C

Mungu/Nembo/Majadiliano ya Neno

Hapo mwanzo, Neno alikuwako (logos), na Neno (logos) alikuwa na Mungu (theón), na Neno (logos) alikuwa Mungu (theos) Alikuwa na Mungu (theón), hapo mwanzo. Kwa yeye vitu vyote viliumbwa; pasipo yeye hakikufanyika cho chote kilichofanyika.” ... “Neno (logos) akawa mwili (sarx) akakaa kwetu.” (Yohana 1:1-3; 14)

Maoni: Kwa hiyo, "Neno" pia alikuwepo katika uumbaji. Mungu (theón,theos, mungu, hasa the supreme Divinity Strong's NT#:2316 Thayer's Greek Lexicon). "Neno" (logos- Neno muhimu la Mungu; yaani, hekima ya kibinafsi na nguvu katika muungano na Mungu (Strong's NT#:3056 Thayer's Greek Lexicon). "Mwili" (sarxkinyume cha roho na inaashiria mwanadamu tu. (Strong's NT#:4561 Thayer's Greek Lexicon) Kwa hiyo, Yesu wa Nazareti alikuwalogos- kabla hajafanyika mwili (sarx) Kwa hiyo, mtu anaweza kuhitimisha kutokana na aya hizi chache tu kulikuwa na "Miungu" watatu.

"Kwa maana wako watatu washuhudia mbinguni, Baba, na Neno, na Roho Mtakatifu, na watatu hawa ni umoja. Na wako watatu washuhudia duniani, Roho, na maji, na damu; na watatu hawa hupatana katika umoja." (1 Yohana 5:7-8)

Maoni: Mistari ya 7 & 8 ingeonekana kuunga mkono "Nadharia ya Utatu." Hata hivyo, "Inapaswa kuzingatiwa kwamba "hakuna ushahidi wa uhakika wa usomaji huu katika hati yoyote ya Kigiriki hadi miaka ya 1500" (Dr. Daniel B. Wallace, Tatizo la Maandishi katika 1 Yohana 5:7-8). Imeelezwa kwa urahisi -- haipo kabisa katika hati zote za awali za Kigiriki za Agano Jipya. Dk. kukosa katika hati zote za awali za Kigiriki."

(<http://www.zianet.com/maxey/reflx379.htm>)

Maoni: "Mababa wa Kanisa" wa Mapema hawakutaja mstari huu, hata wakati wa kuchambua pamoja mistari ili kuunga mkono Fundisho la Utatu. Mstari huu hauonekani kwa mara ya kwanza katika hati ya Agano Jipya, bali katika Ukiri wa Imani wa karne ya tano, na baada ya hapo, uliingizwa katika mss (hati) ya Vulgate ya Kilatini, lakini (kwa sababu ya ukosefu wa utegemezo wa maandishi ya Kigiriki) uliachwa kutoka katika zile "Textus Receptus" mbili za kwanza zilizochapishwa (yaliochapwa na matoleo ya Agano Jipya). 1516 na 1519), pamoja na matoleo mengine ya mapema sana ya Textus Receptus, kama vile Aldus 1518, Gerbelius 1521, Cephalus 1524 na 1526, na Colinaeus 1534. Stephanus (Robert Estienne), katika toleo lake la ushawishi Regia ya Regia ya modeli nchini Uingereza {BibleWay Publisher's note: the Textus Receptus ilitumika kwa tafsiri ya King James Bible}), alikuwa wa kwanza kutoa kifaa kinachoonyesha usomaji tofauti na ilionyesha mstari huu haukuwa na hati saba za Kigiriki. Martin Luther alikataa aya hii kama ya kughushi na akaiondoa katika tafsiri yake ya Kijerumani ya Biblia alipokuwa hai - iliingizwa kwenye maandishi kwa mikono mingine baada ya kifo chake. Kuonekana kwa koma kwa mara ya kwanza katika hati ya Agano Jipya ya Kigiriki si mapema zaidi ya karne ya 15.

Mashaka juu ya uhalisi wake yalionyesha katika Agano Jipya la Kigiriki lililochapishwa mapema kama lile la matoleo mawili ya kwanza (1515 & 1519) ya Erasmus wa Rotterdam, ambaye aliacha tu mstari huo kwa sababu hakuweza kupata ms (hati) ya Kigiriki iliyo nayo - na kutoa maoni kwamba "haya ndiyo yote ninayopata katika hati ya Kigiriki.

"https://sw.wikipedia.org/wiki/List_of_New_Testament_verses_not_included_in_modern_English_translations#3_Yohana_15

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia

Randolph Dunn, Rais - Roberto Santiago, Dean

thebiblewayonline.com

Kozi ya 1 - Ujumbe wa Mungu

Kila Kitu Kimefikaje Hapa?
Mtu Ambaye Alikuwa Mungu
Kristo - Siri ya Mungu
Hadithi Kumhusu Mungu
Kutoka Uzima Hadi Kifo - Mwanadamu Anayekufa
Ukombozi Uliopangwa
Ujumbe wa Injili

Kozi ya 2 - Utii kwa Kristo

Muda Kabla ya Kristo
Wakati wa Kristo Duniani
Wakati Baada ya Kristo
Mwisho wa Wakati Duniani
Wakati wa Kuamua
Kutoka Kifo Kupitia Msalaba Hadi Uzimani
Hadithi kuhusu Msamaha
Ubatizo katika Kristo

Kozi ya 3 - Maisha Mapya Katika Kristo

Ufalme Usiofanywa kwa Mikono
Watumishi Katika Ufalme
Kanuni za Kwanza za Kristo
Wajane na Wengine Wenye Mahitaji
Maziwa ya Kiroho
Kuishi Ukombolewa
Hadithi ya Mateso
Ujumbe Kutoka kwa Nyaraka
Mwabudu Mungu katika Roho na Kweli

Mafunzo kwa Wasomi wa Biblia

Biblia ya Muhtasari
Biblia ya muhtasari
Aina na Sitiari

Kozi ya 4 - Kukua Katika Kristo

Yesu wa Nazareti
Maisha ya Kristo
Umoja katika Kristo
Hadithi kuhusu Maumivu
Mwili, Nafsi, Roho - Je, Zinaenda Wapi Unapokufa?
Ndoa na Talaka
Sabato ya Mungu
Uumbaji kabla ya Uumbaji wa Mwanzo
Waebrania

Kozi ya 5 - Kukomaa Katika Kristo

Masomo Kutoka Kwa Msalaba
Mchakato wa Mungu wa Kujenga Upya
Maswali Makuu Zaidi Yamewahi Kuulizwa
Kuishi Kwa Ninyi Kwa Ninyi Katika Kristo
Kuishi Maisha ya Juu
Ahadi Sasa na Milele
Wanaume Halisi ni Wanaume Wacha Mungu
Maneno ya Ajabu ya Maisha

Kozi ya 6 - Kuwa Msomi wa Biblia

Vivuli, Aina, na Unabii
Roho Mtakatifu
Daniel
Ufunuo wa Yesu Kristo
Ukimya wa Maandiko
Mafundisho na Vitendo Kuanzia AD 100 hadi AD 1500
Rekebisha au Rudisha
Kukusanya na Kutafsiri Biblia
Matendo Ya Kanisa Leo- Maandiko au Mapokeo?

Nasaba ya Yesu - Chati

Taasisi ya Kimataifa ya Maarifa ya Biblia ina viungo vya lugha nyingine kwenye thebiblewayonline.com.